

บทที่ 3

ผลการทดลอง

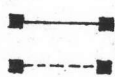
3.1 ปัญหาเกี่ยวกับความเสถียรและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส จากแบคทีเรียสายพันธุ์ Q₆₉ และ S₅

Q₆₉ และ S₅ เป็น E.coli สายพันธุ์ที่นางสาวจรรยา เงินประเสริฐศิริ สร้างขึ้น ณ หน่วยปฏิบัติการวิจัยพันธุวิศวกรรม จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีคุณสมบัติในการสร้างเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ความสามารถดังกล่าวเป็นผลสืบเนื่องมาจากพลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ซึ่งเป็นพลาสมิดดีเอ็นเอที่ประกอบด้วยชิ้นส่วนของยีนเพนนิซิลิน เอซีเลส จาก E.coli ATCC 11105 และชิ้นส่วนของพลาสมิดดีเอ็นเอ pSY343 โดยใช้ E.coli HB101 เป็นแบคทีเรียเจ้าเรือน จากวิทยานิพนธ์ของนางสาวจรรยา เงินประเสริฐศิริ Q₆₉ และ S₅ เจริญได้ดีบนอาหารแข็ง LB เสริมเพนนิซิลิน 200 ไมโครกรัม ต่อ มล. และเมื่อเจริญ Q₆₉ ใน LB พบการเจริญสูงสุด 250 KU และแอกติวิตีสูงสุดของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส 355 nmole PABA/min/mg. protein (รูปที่ 7) และ S₅ ซึ่งเป็นสายพันธุ์ที่ได้จากการกลายพันธุ์ Q₆₉ ด้วย NTG พบการเจริญสูงสุด 411KU และแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส สูงสุด 651 nmole PABA/min/mg. protein เมื่อเจริญในอาหารอุดมเสริม glucose 0.2% (รูปที่ 8)

จากการนำ Q₆₉ และ S₅ มาทำการทดลองซ้ำ พบว่าสมบัติของ Q₆₉ และ S₅ แปรผันไป กล่าวคือ สูญเสียความสามารถในการเจริญบนอาหารแข็ง LB เสริมเพนนิซิลิน 50, 100 และ 200 ไมโครกรัมต่อ มล. และเมื่อติดตามการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสในเซลล์เจอร์ที่ปลูกในอาหารเหลว LB และ LB เสริม glucose 0.2% ตามลำดับ พบว่ารูปแบบของความขุ่นของทั้งสองสายพันธุ์แตกต่างกันจากที่นางสาวจรรยา เงินประเสริฐศิริ ได้รายงานไว้ (รูปที่ 7 และ 8) รวมทั้งแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ลดต่ำลงอย่างมาก ตามจำนวนครั้งของการถ่ายเชื้อ (subculture) จนในที่สุดได้สูญเสียไปจากเซลล์เจอร์อย่างสิ้นเชิง พร้อม ๆ กันนั้นได้นำเซลล์จากเซลล์เจอร์ดังกล่าวมาตรวจสอบพลาสมิดดีเอ็นเอ พบว่า

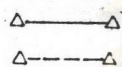
รูปที่ 7. ความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของแบคทีเรียสายพันธุ์ Q69, Q69/1 และ Q69/2

เมื่อเจริญ Q69, Q69/1 และ Q69/2 ในอาหารอุดม LB ที่ 30 °ซ 2 ชม. แล้วเปลี่ยนอุณหภูมิ การเจริญเป็น 37 °ซ 1 ชม. จากนั้นนำกลับมาเจริญต่อที่ 30 °ซ

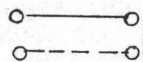
Q69

เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสที่ตัดออกจากวิทยานิพนธ์ของนางสาวจริญญา เงินประเสริฐศิริ

Q69/1

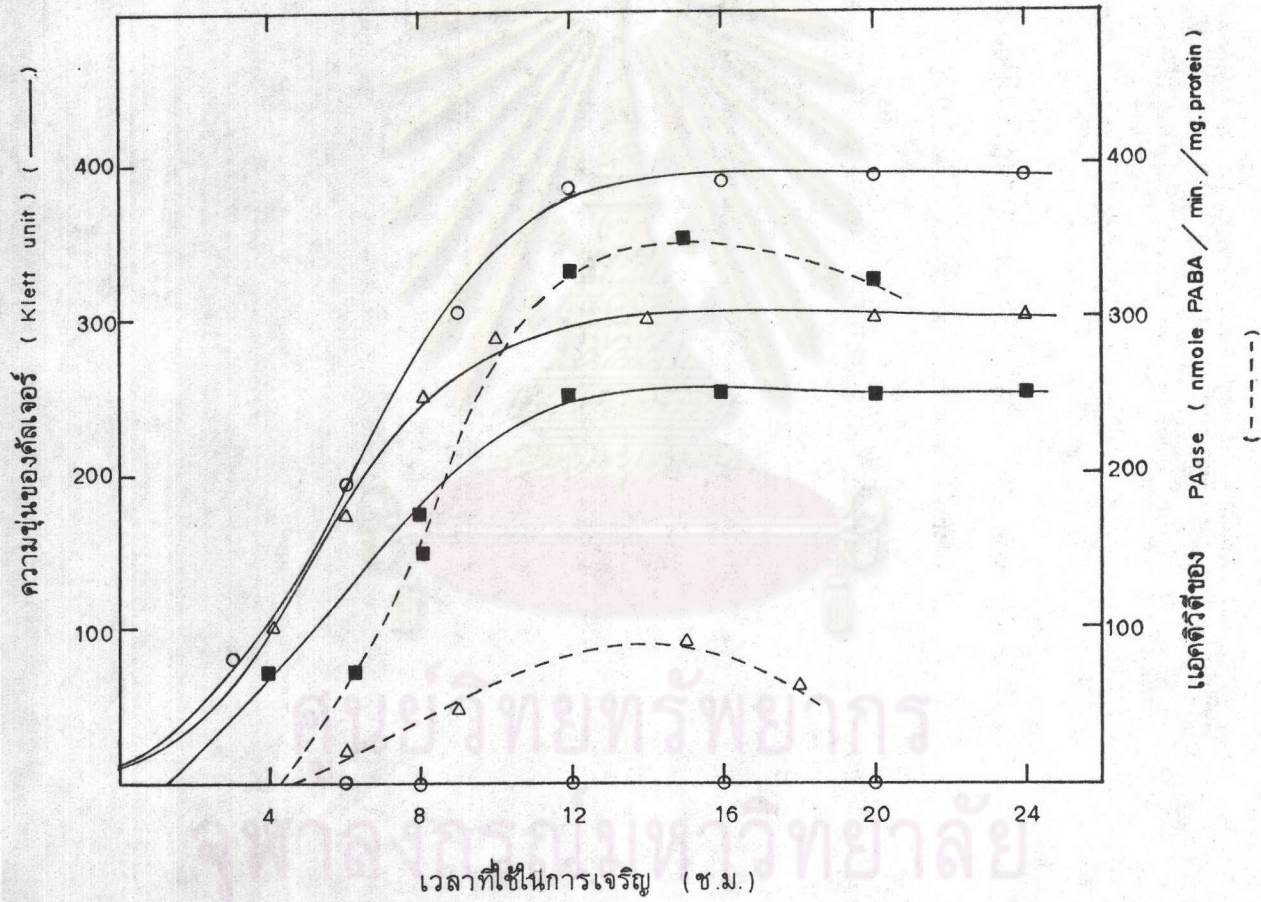
เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยการนำสายพันธุ์ Q69 ของนางสาวจริญญา เงินประเสริฐศิริที่เก็บใน glycerol 50% อุณหภูมิ -20 °ซ มาทำการทดลองให้ชื่อว่า Q69/1

Q69/2

เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยนำสายพันธุ์ Q69/1 มาทำการ subculture 1 ครั้ง โคโลนีที่ได้เรียก Q69/2 นำมาทำการทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 8 ความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของแบคทีเรียสายพันธุ์ S5 , S5/1 , และ S5/2

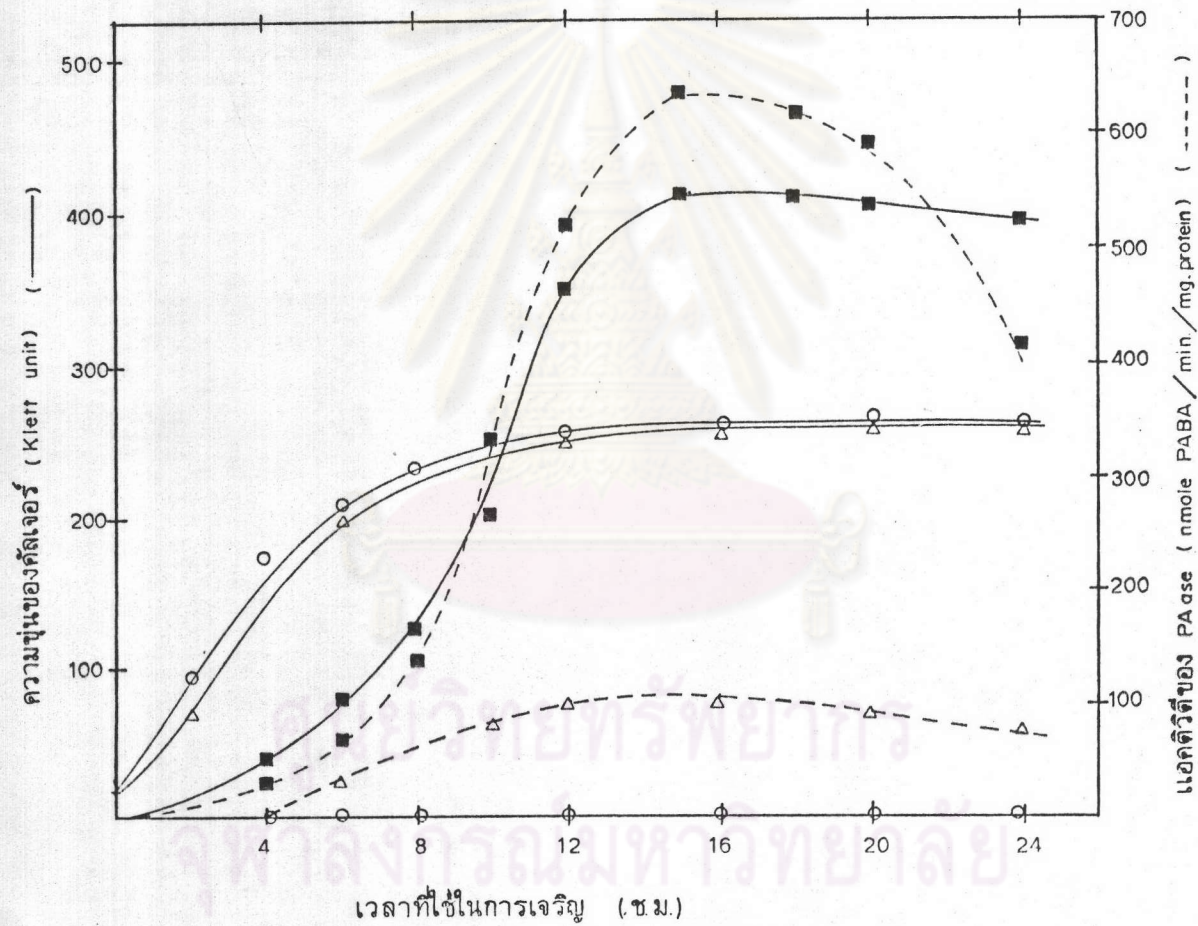
เมื่อเจริญ S5 , S5/1 และ S5/2 ในอาหารอุดม LB เสริมกลูโคส 1% ที่อุณหภูมิ 30°ซ 2 ชม. แล้วเปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญเป็น 37°ซ 1 ชม. จากนั้นนำกลับมาเจริญต่อที่ 30°ซ

■—■ S5 เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส คัดลอกจากกริยาพันธ์ของนางสาวจรรยาเงินประเสริฐศิริ

△—△ S5/1 เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยการนำสายพันธุ์ S5 ของนางสาวจรรยาเงินประเสริฐศิริ ที่เก็บใน glycerol 50% อุณหภูมิ -20°ซ มาทำการทดลอง ให้ชื่อว่า S5/1

○—○ S5/2 เป็นกราฟที่แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยนำสายพันธุ์ S5/1 มาทำการ subculture 1 ครั้ง โคโลนีที่ได้เรียก S5/2 นำมาทำการทดลอง

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำหรับเซลล์เจอร์ที่ยังคงให้แอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส เล็กน้อยนั้นยังคงตรวจพบพลาสมีดขนาดเดียวกันกับที่นางสาวจรรยา เงินประเสริฐศิริได้รายงานไว้ แต่ครั้งเมื่อนำเซลล์เจอร์ที่สูญเสียแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส มาสกัดเมื่อตรวจสอบพลาสมีดดีเอ็นเอในครั้งแรก ๆ ก็ยังพบพลาสมีดดีเอ็นเออยู่ แต่หลังจากได้ถ่ายเชื้อโดยทาง Subculture ไปอีกหลาย ๆ ครั้ง ก็พบว่าพลาสมีดดีเอ็นเอดังกล่าวได้หายไป

3.2 ปัญหาเกี่ยวกับการสร้าง deletion mutant

3.2.1 สัมมุติฐานการสร้าง

ในขณะที่สายพันธุ์ S5 ยังคงให้ แอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส อยู่บ้างแม้จะต่ำลงก็ตาม จึงได้ตั้งสัมมุติฐานว่า การลดลงของแอกติวิตีของ เอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสนี้ เนื่องจากพลาสมีดดีเอ็นเอที่นางสาวจรรยา เงินประเสริฐศิริ ได้สร้างไว้ มีชิ้นส่วนของดีเอ็นเอที่ไม่จำเป็นต่อการถอดรหัสเป็นเอนไซม์ที่ต้นตัว ดังนั้นจึงได้พยายามหาวิธีลดชิ้นส่วนดีเอ็นเอที่คาดว่าไม่จำเป็นออกไป

สัมมุติฐานในการลดทอนชิ้นส่วนดีเอ็นเอมี 2 วิธีคือ

ก. หาตำแหน่งตัดโดยเอนไซม์เรสตริกชัน เพื่อใช้ในการพยากรณ์ว่าจะสามารถทำให้ เอนไซม์ เรสตริกชันลดทอนชิ้นส่วนดีเอ็นเอได้หรือไม่ และอย่างไร

ข. ย่อยด้วย EcoRI เมื่อเปิดพลาสมีดดีเอ็นเอให้เป็นเส้นตรง แล้วจึงย่อยด้วย S_1 nuclease ในปริมาณต่าง ๆ กัน

ในการทำวิจัยนี้ได้ทำการทดลองโดยใช้สัมมุติฐานข้อแรก ก่อนข้อหลัง สรุปผลการทดลองดังต่อไปนี้

ได้ทดลองใช้เอนไซม์ เรสตริกชัน ทั้งหมด 8 ตัว เมื่อย่อย pJR₆₉ โดยครั้งแรกใช้เอนไซม์เพียง 1 ตัว เพื่อตรวจสอบว่า มีตำแหน่งของเอนไซม์ชนิดนั้น ๆ บน pJR₆₉ หรือไม่ จากการทดลองพบว่า Sal I, Kpn I และ XhoI I ไม่มีตำแหน่งตัดบน pJR₆₉ ในขณะที่ Hind III, Bam HI, Eco RI และ Sma I จะตัด pJR₆₉ ได้ 1 ตำแหน่ง และ Bgl II นั้น มีตำแหน่งตัด 2 ตำแหน่ง (ช่องที่ 5 รูปที่ 9) ได้ชิ้นดีเอ็นเอขนาด

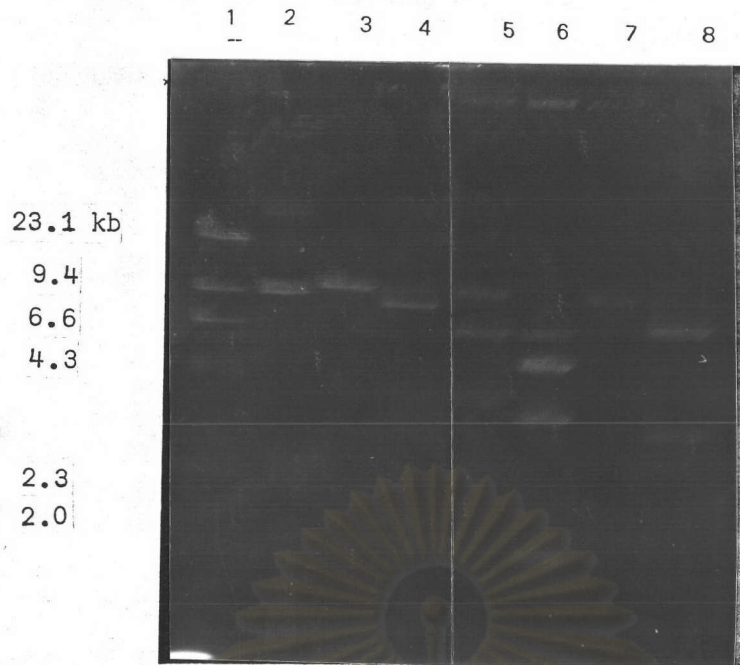
4.1 และ 6.8 กิโลเบส

ต่อมาได้ตัด pJR₆₉ โดยใช้เอนไซม์เป็นคู่ โดยย่อย pJR₆₉ ด้วยเอนไซม์เรสตริกชันตัวที่หนึ่ง แล้วย่อยด้วยเอนไซม์ เรสตริกชันตัวที่สอง ภายหลังจากการย่อยอย่างสมบูรณ์แล้วจึงนำไปตรวจสอบขนาดของชิ้นส่วนดีเอ็นเอ ผลการทดลองแสดงไว้ในรูปที่ 9 พบว่าจากการใช้ Bam HI และ Hind III เข้าคู่กันย่อย pJR₆₉ จะได้ชิ้นดีเอ็นเอขนาดประมาณ 1.5 และ 9.5 กิโลเบส (ช่องที่ 4 ของรูปที่ 9) และจากการใช้ Hind III เข้าคู่กับ EcoRI จะได้ชิ้นส่วนดีเอ็นเอขนาดประมาณ 3.5 และ 7.5 กิโลเบส และท้ายสุดได้ใช้เอนไซม์ย่อยติดต่อกัน 3 ตัว คือ Bgl II ตามด้วย Hind III และ Bam HI ตามลำดับ ผลการทดลองพบชิ้นดีเอ็นเอ 4 ชิ้นคือขนาดประมาณ 1.0, 3.7, 5.7 และ 6.8 กิโลเบส ซึ่งคาดว่าชิ้นดีเอ็นเอขนาด 6.8 กิโลเบสที่ได้จากการย่อยครั้งนี้เป็นดีเอ็นเอที่หลงเหลือจากการย่อยของ Hind III และ Bam HI (Incomplete digestion) (ช่องที่ 6 รูปที่ 9)

จากผลการทดลองดังกล่าวนี้ จึงสรุปได้ว่าแผนผังเอนไซม์เรสตริกชันของ pJR₆₉ คือรูปที่ 10 จะเห็นว่าไม่มีตำแหน่งเอนไซม์เรสตริกชันในส่วนดีเอ็นเอที่ต้องการตัดเลย ดังนั้น จะสรุปได้ว่าไม่มีเอนไซม์เรสตริกชันตัวใดเหมาะสมสำหรับการทำ deletion mutant จึงต้อง ทำการวิจัยใหม่โดยใช้ลัมมูดีฐานข้อถัดมา

ในการวิจัยนี้ต้องการใช้ S₁ nuclease ที่มีปริมาณต่าง ๆ กันเร่งปฏิกิริยาการย่อยดีเอ็นเอทั้งสายเดี่ยวและสายคู่ จากรายงานของ Bruns ในปี 1985 ทำให้ทราบว่า ยีนโครงสร้างของเพนิซิลิน เอซีเลส ใน pJR₆₉ อยู่ติดกับปลาย Hind III มีขนาด 2.57 กิโลเบส ดังนั้นจึงเลือกเปิดปลาย pJR₆₉ ด้วย EcoRI แล้วแปรความเข้มข้นของ S₁ nuclease ต่าง ๆ กัน โดยหวังว่าจะย่อยดีเอ็นเอส่วนเกินขนาดประมาณ 1 กิโลเบสออกไป จากผลการทดลองพบว่า เมื่อย่อย pJR₆₉ ด้วย EcoRI และติดตามด้วย S₁ nuclease ปริมาณต่าง ๆ กัน จากนั้นนำส่วนของดีเอ็นเอไปตรวจสอบ พบว่ามีชิ้นดีเอ็นเอขนาดแตกต่างกัน ขนาดประมาณ 1.0 ถึง 11 กิโลเบส (รูปที่ 11)

เมื่อนำไฮโดรไลเซททั้งหมดไปทรานส์ฟอร์มเข้า E. coli BD817 ด้วยวิธีการทำ competent cell โดยใช้ DMSO treated method ผลการทดลองพบว่าถ้าย่อยด้วย S₁ nuclease ปริมาณ 40-50 ยูนิต จะไม่พบทรานส์ฟอร์มแมนท์เลย (ตารางที่ 4) ในขณะที่ ปริมาณของ S₁ nuclease ในช่วง 1-10 ยูนิต จะให้ทรานส์ฟอร์มแมนท์กระจาย จากไฮโดรไลเซททุกหลอด (ตารางที่ 4)

รูปที่ 9 ชิ้นส่วนของพลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ หลังจากย่อยด้วยเอนไซม์เรสทริกชันชนิดต่าง ๆ

ช่องที่ 1 ดีเอ็นเอมาตรฐาน

" 2 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉

" 3 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Bam HI

" 4 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Bam HI และ Hind III

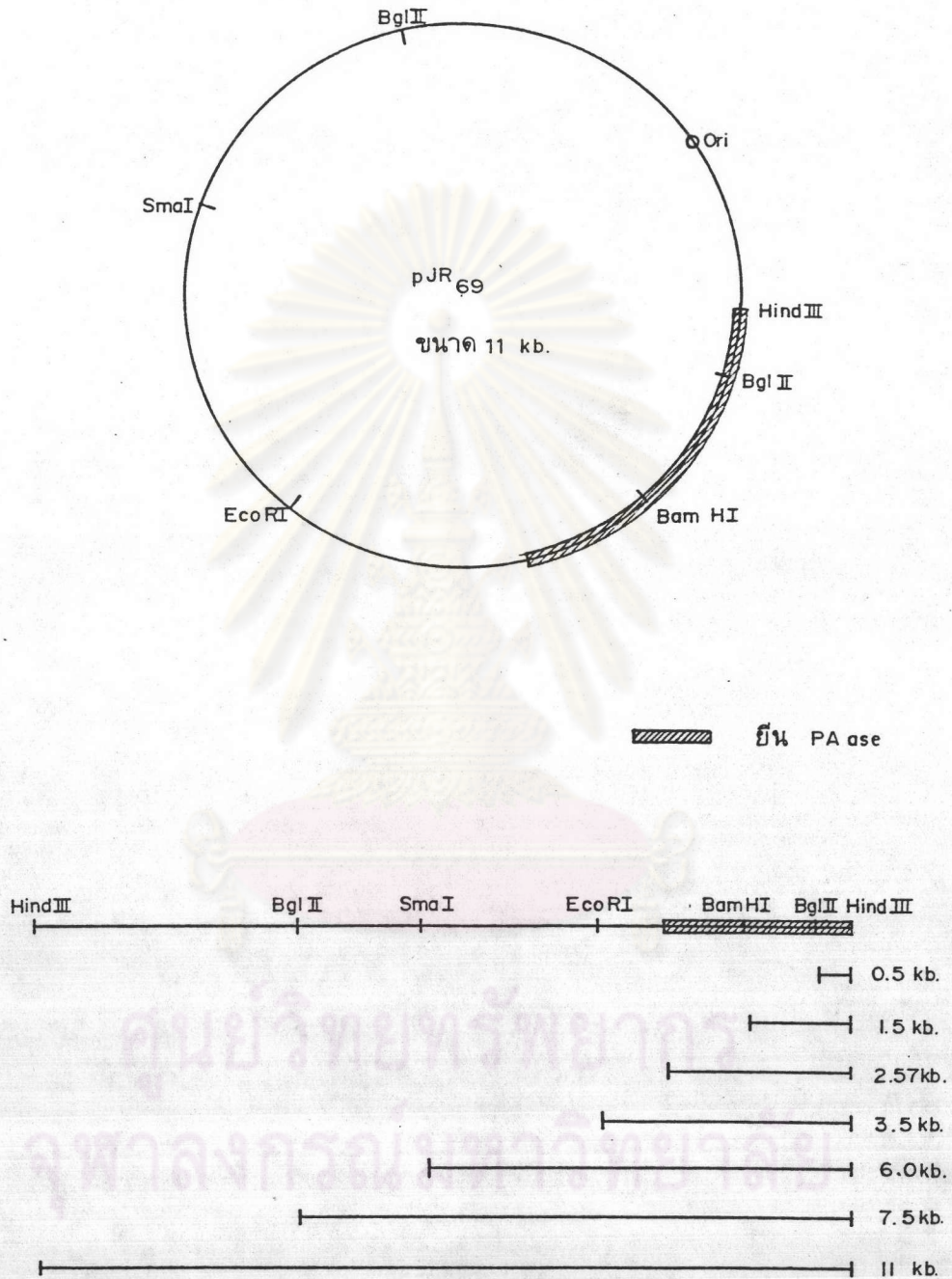
" 5 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Bgl II

" 6 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Hind III, Bam HI และ Bgl II

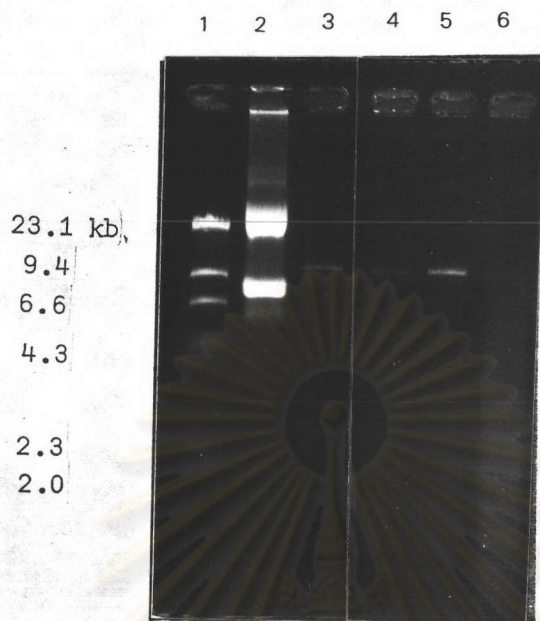
" 7 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Hind III

" 8 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ย่อยด้วย Hind III และ EcoRI

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 10 แผนที่เรสตริกชันของพลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉

รูปที่ 11 ชิ้นส่วนของพลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ที่ถูกย่อยด้วย EcoRI และติดตามด้วย S1 nuclease ปริมาณต่าง ๆ

ช่องที่ 1 ดีเอ็นเอมาตรฐาน

" 2 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ก่อนทำการย่อยด้วย EcoRI พบทั้ง Supercoil form และ relax form

" 3 พลาสมิดดีเอ็นเอ pJR₆₉ ที่ถูกย่อยด้วย EcoRI

" 4 พลาสมิดดีเอ็นเอจาก ช่องที่ 3 ย่อยต่อด้วย S1 nuclease 1 ๒ นาที

" 5 พลาสมิดดีเอ็นเอจาก ช่องที่ 3 ย่อยต่อด้วย S1 nuclease 10 ๒ นาที

" 6 พลาสมิดดีเอ็นเอจาก ช่องที่ 3 ย่อยต่อด้วย S1 nuclease 50 ๒ นาที

ตารางที่ 4 จำนวนทรานส์ฟอร์แมนท์ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มพลาสมิดดีเอ็นเอ ที่ผ่านการย่อยด้วย S1 nuclease ในปริมาณต่าง ๆ

ปริมาณ S1 nuclease(unit)	จำนวนทรานส์ฟอร์แมนท์ที่ได้(colony)	
ครั้งที่ 1	1	5
	4	2
	10	3
	50	0
ครั้งที่ 2	1	7
	5	3
	10	1
	40	0

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภายหลังจากนำทรานส์ฟอแมนท์ทั้งหมดมาทำให้บริสุทธิ์แล้ว จึงนำไปตรวจสอบ
แอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยการให้ Microbiological test ตามวิธีข้อ
2.18

ผลการทดลองพบทรานส์ฟอแมนท์ที่นำส่งไป 2 สายพันธุ์ ให้ชื่อว่า VU1/9
และ V1/7 ตามลำดับ เป็นทรานส์ฟอแมนท์ที่ได้จากการย่อยของ S₁ nuclease 1 ยูนิททั้งคู่
สัมพันธ์ของ VU1/9 และ V1/7 มีดังต่อไปนี้

(i) เจริญได้ดีบนอาหารแข็ง LB โดย VU1/9 ให้แอกติวิตีของเอนไซม์
เพนนิซิลิน เอซีเลสต่ำ แต่ V1/7 ไม่ให้แอกติวิตีเลย (รูปที่ 12.1)

(ii) เมื่อเสริม PAA ลงใน LB ทั้ง VU1/9 และ V1/7 จะให้แอก-
ติวิตีสูงขึ้นจนสามารถเห็นวงใสได้ (รูปที่ 12.3)

(iii) สัมบัติจากข้อ 1 และ 2 จะเป็นจริงก็ต่อเมื่อ ปริมาณของเพนนิ-
ซิลิน ซี ที่ใช้เทรตัทับ คือ 10 มก.ต่อมล. แต่จะไม่พบวงใสของแอกติวิตีของเอนไซม์เลยเมื่อ
ใช้ปริมาณเพนนิซิลิน ซี ที่ใช้เทรตัทับเป็น 1 มก.ต่อมล. (รูปที่ 12.3 และ 12.2)

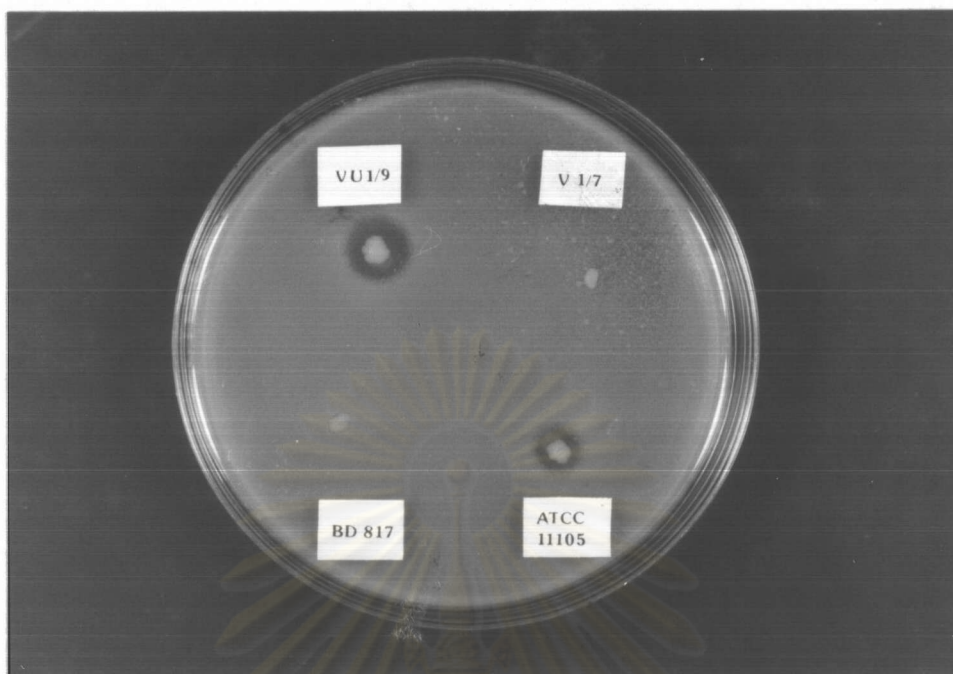
(iv) เมื่อเจริญในอาหารเหลว LB เสริม PAA 0.02% ในสภาวะ
เพิ่มปริมาณพลาสมิด 2 ขม. แล้วนำเซลล์มาหาแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ตามวิธี
การทดลองข้อ 2.19 พบว่า VU1/9 มีแอกติวิตีสูงสุด 31 nmolePABA/min/mg protein
และ V1/7 มีแอกติวิตีสูงสุด 19 nmolePABA/min/mg protein

เมื่อนำทรานส์ฟอแมนท์ทั้งสองมาตรวจสอบพลาสมิดดีเอ็นเอ พบว่าพลาสมิด
ดีเอ็นเอจากทั้งสองสายพันธุ์มีขนาดต่างกัน (รูปที่ 13) คือ ขนาดประมาณ 5.5 กิโลเบสจาก
VU1/9 และขนาดประมาณ 5.0 กิโลเบสจาก V1/7 ให้ชื่อพลาสมิดดีเอ็นเอทั้งสองว่า pCR₂₈
และ pCR₂₇ ตามลำดับ

จากการทดสอบความสามารถในการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ 10 มล.
ปรากฏว่าทั้ง pCR₂₈ และ pCR₂₇ สูญเสียสมบัติในการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอไปอย่าง
สิ้นเชิง

3.3 การเพิ่มผลผลิตของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยการปรับปรุงพลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₈

สมมติฐานคือเมื่อทำการโคลนชิ้นส่วนดีเอ็นเอที่มีเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสจาก pCR₂₈
ไปเชื่อมกับชิ้นดีเอ็นเอที่มี ori (origin of replication) ปกติจาก pSY343 ก็นำ

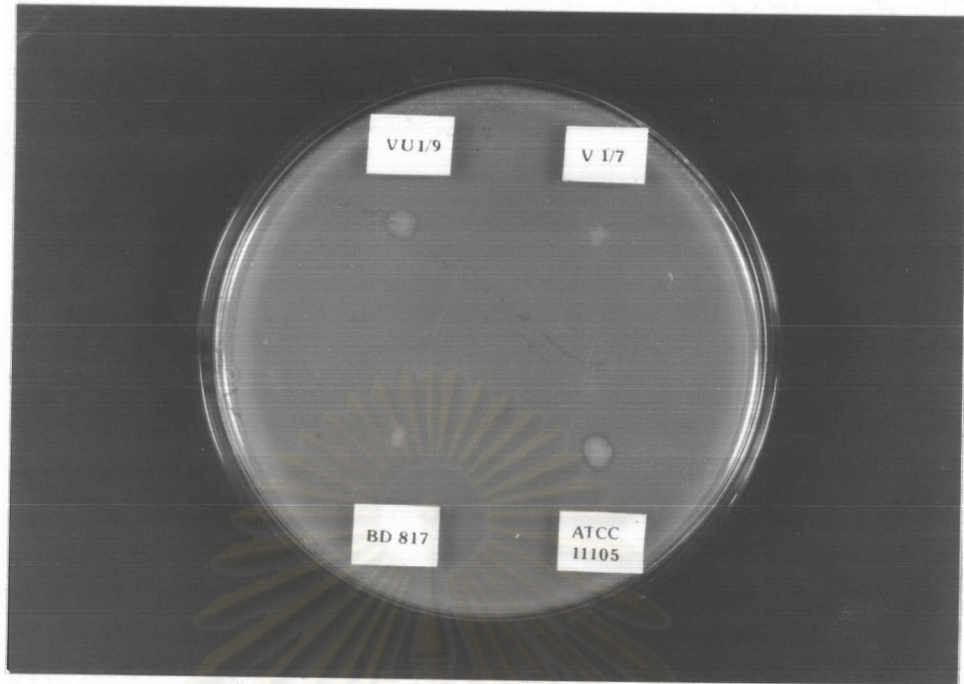
รูปที่ 12.1 เปรียบเทียบแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของทรานส์ฟอรัมเมนท์ที่แยกได้ ทำการทดลองตามวิธีทดลองข้อ 2.18 ยกเว้นแต่ว่า อาหารที่ใช้เจริญทรานส์ฟอรัมเมนท์ คือ LB และ ปริมาณของเพนนิซิลินจีที่ใช้ไทรานซ์กับคือ 10 มก.ต่อมล.

BD 817 คือ เชลล์เจ้าเรือน

ATCC 11105 คือ แบคทีเรียสายพันธุ์ต้นแบบที่สร้างเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส

VU 1/9 คือ ทรานส์ฟอรัมเมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มพลาสมีด ดีเอ็นเอ ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 1

V 1/7 คือ ทรานส์ฟอรัมเมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มพลาสมีด ดีเอ็นเอ ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 2

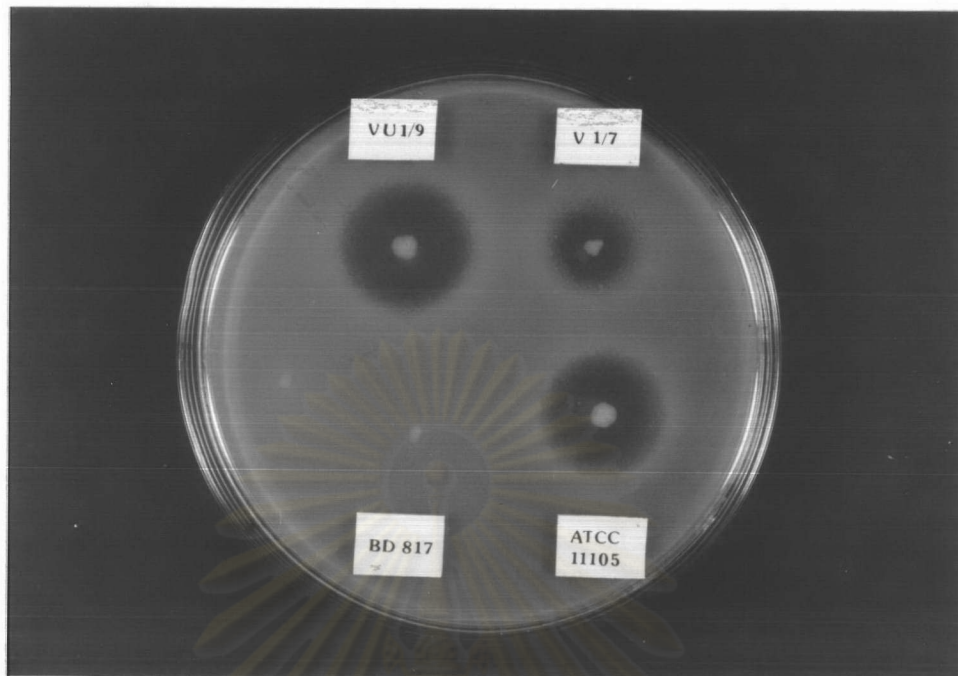
รูปที่ 12.2 เปรียบเทียบแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส ของทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่แยกได้
 ทำการทดลองตามวิธีการทดลองข้อ 2.18 ยกเว้นแต่ว่า ปริมาณของเพนนิซิลินสี่
 ที่ใช้เทรตหับคือ 1 มก.ต่อมล.

BD 817 คือ เชลล์เจ้าเรือน

ATCC 11105 คือ แบคทีเรียสายพันธุ์ต้นแบบที่สร้างเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส

VU 1/9 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มัมพลาล์มิต ดีเอนเอ
 ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 1

V 1/7 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มัมพลาล์มิต ดีเอนเอ
 ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 2

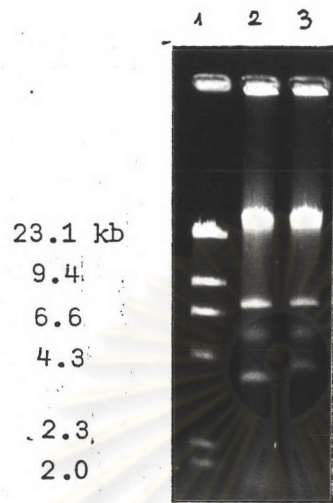
รูปที่ 12.3 เปรียบเทียบแอกติวิตีของ เอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่แยกได้ โดยทำการทดลองตามวิธีทดลองข้อ 2.18 ยกเว้นแต่ว่าเติม PAA 0.02% ในอาหาร LB และปริมาณของเพนนิซิลินจี ที่ใช้เทรตัทับคือ 10 มก.ต่อมล.

BD 817 คือ เชลล์เจ้าเรือน

ATCC 11105 คือ แบคทีเรียสายพันธุ์ต้นแบบที่สร้างเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส

VU 1/9 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มพลาสมิด ดีเอ็นเอ ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 1

V 1/7 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์มพลาสมิด ดีเอ็นเอ ที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease 1 unit ครั้งที่ 2

- รูปที่ 13 ขนาดพลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₈ สกัดจาก VU 1/9 และ pCR₂₉ สกัดจาก V 1/7
- ช่องที่ 1 ดีเอ็นเอมาตรฐาน
 " 2 พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₇ สกัดจาก V 1/7
 " 3 พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₈ สกัดจาก VU 1/9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จะทำให้ได้พลาสมิดดีเอ็นเอลูกผสมตัวใหม่ที่ มีความสามารถถอดรหัสยีนเพนนิซิลิน เอซีเลสได้เหมือน pCR₂₈ และมีคุณสมบัติในการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอได้เหมือน pSY343

ขั้นตอนการทดลองประกอบด้วย 2 ขั้นตอน

ก. การหาแผนผังของ pCR₂₈ เพื่อค้นหาตำแหน่งของยีนเพนนิซิลิน เอซีเลส และตำแหน่งของ ori

ข. การสร้างพลาสมิดดีเอ็นเอลูกผสมของยีนดีเอ็นเอจาก pCR₂₈ และยีนดีเอ็นเอจาก pSY343

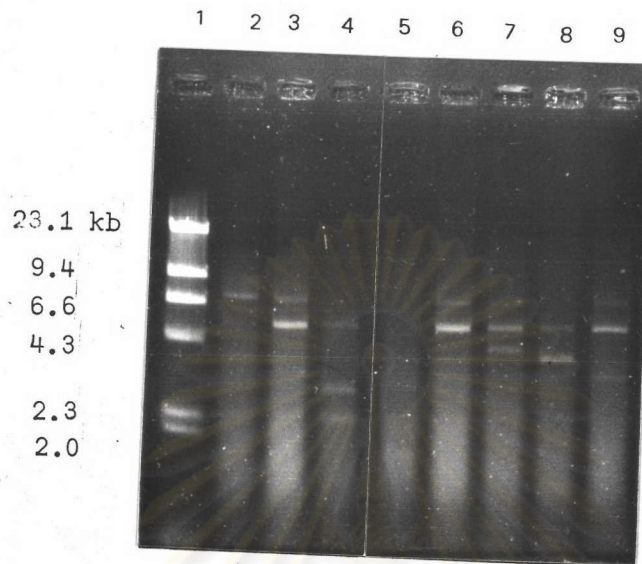
ก. การหาแผนผังของ pCR₂₈

ได้ทดลองใช้เอนไซม์เรสทริกชัน 8 ตัว โดยครั้งแรกใช้เอนไซม์ 1 ตัวก่อนพบว่า Hind III, EcoRI, Bgl II, SmaI และ Kpn I ย่อย pCR₂₈ ได้ชิ้นดีเอ็นเอขนาด

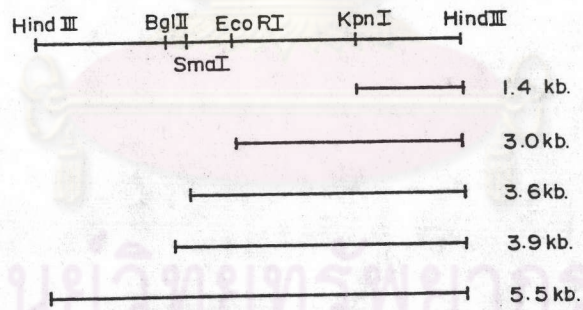
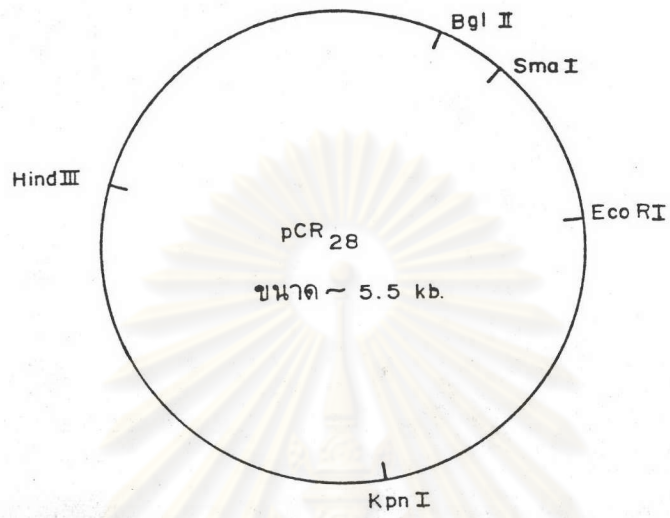
ต่อมาใช้เอนไซม์เป็นคู่โดยตัด pCR₂₈ ด้วยเอนไซม์ 1 ชนิดก่อนแล้วจึงติดตามด้วยเอนไซม์ตัวที่สอง ผลปรากฏว่าเมื่อใช้ Kpn I ย่อยเข้าคู่กับ EcoRI จะได้ยีนดีเอ็นเอขนาด 3.7 และ 1.8 กิโลเบส เมื่อย่อย Hind III เข้าคู่กับ KpnI จะได้ยีนดีเอ็นเอขนาด 4.1 และ 1.4 กิโลเบส เมื่อใช้ Hind III เข้าคู่กับ Bgl II จะได้ยีนดีเอ็นเอขนาด 3.9 และ 1.6 กิโลเบส และย่อย Hind III เข้าคู่กับ Sma I จะได้ยีนดีเอ็นเอ 3.6 และ 1.9 กิโลเบส (รูปที่ 14) นอกจากนั้นยังทดลองย่อย pCR₂₈ ด้วย Hind III เข้าคู่กับ EcoRI จะได้ยีนดีเอ็นเอขนาด 3.0 และ 2.5 กิโลเบส และสุดท้ายย่อยด้วย Kpn เข้าคู่กับ Sma I จะได้ยีนดีเอ็นเอขนาด 3.1 และ 2.9 กิโลเบส (ข้อมูลไม่ได้แสดงไว้)

ผลจากการทดลองดังกล่าวจึงสามารถสรุปแผนผัง pCR₂₈ ได้ดังแสดงไว้ในรูปที่ 13 และเมื่อนำแผนผังของ pCR₂₈ ไปเทียบกับ pJR₆₉ คาดคะเนได้ว่ายีนเพนนิซิลิน เอซีเลส น่าจะอยู่ติดปลาย Hind III ทอดยาวไปจนเกือบจะถึงตำแหน่ง EcoRI และ ori. น่าจะอยู่ช่วงยีนดีเอ็นเอ Hind III, Bgl II ขนาด 1.6 กิโลเบส

ดังนั้นในการทดลองต่อไป จะนำชิ้นส่วน Hind III Bgl II ขนาดประมาณ 3.9 กิโลเบส ซึ่งคาดว่ามียีนเพนนิซิลิน เอซีเลส อยู่ขึ้นไปเชื่อมกับดีเอ็นเอชิ้น Hind III Bam HI ขนาดประมาณ 7.5 กิโลเบสจาก pSY343

- รูปที่ 14 14 แผนผังเรลส์ตริกชัน ของ pCR₂₈ เมื่อย่อยด้วยเอนไซม์เรลส์ตริกชันต่าง ๆ
- ช่องที่ 1 ดีเอ็นเอมาตรฐาน
- " 2 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈
- " 3 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Kpn I
- " 4 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Kpn I และ Bgl II
- " 5 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Kpn I และ Sma I
- " 6 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Hind III
- " 7 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Hind III และ Kpn I
- " 8 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Hind III และ Bgl II
- " 9 พลาสมีดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่ย่อยด้วย Hind III และ Sma I

รูปที่ 15 แผนผังเรสตริกชัน ของ พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₈ ที่สกัดจาก vU 1/9

ข. การสร้างพลาสมิดดีเอ็นเอลูกผสม จากชิ้นดีเอ็นเอที่ตัดจาก pCR₂₈ และ pSY343

นำชิ้นดีเอ็นเอดังกล่าวทั้งสองชิ้นมาเชื่อมให้เป็นวงด้วยเอนไซม์ T4 DNA Ligase (รูปที่ 16) จากนั้นนำไปตรวจสอบขนาดด้วยวิธีอะกาโรสอิเล็กโตรโฟรีซิส เมื่อพบว่าปฏิกิริยาการเชื่อมเกิดสมบูรณ์ แล้วจึงนำพลาสมิดดีเอ็นเอที่ผ่านการเชื่อมนั้นไปทำการทรานส์ฟอร์มเข้า E.coli BD817 ด้วยวิธีการเตรียม competent cell ด้วย DMSO treated method เลือกบนอาหารแข็ง LB เสริม PAA 0.02% และ เพนนิซิลิน 100, 200 ไมโครกรัมต่อมล. ปรากฏว่าพบทรานส์ฟอร์มแมนท์ทั้งหมด 276 โคลน

จากนั้นเลือกกลุ่มทรานส์ฟอร์มแมนท์ 30 โคลนมาทดสอบแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสโดยวิธี Microbiological test

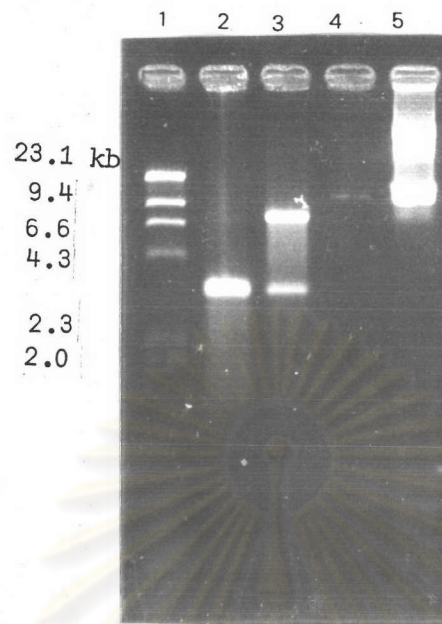
พบทรานส์ฟอร์มแมนท์ที่น่าสนใจ 1 ตัวให้ชื่อว่า W21 ซึ่ง W21 นี้เป็นทรานส์ฟอร์มแมนท์เพียงตัวเดียวที่ได้จากการเลือกบน LB เสริม PAA 0.02% และ เพนนิซิลิน 200 ไมโครกรัมต่อมล.

เมื่อตรวจสอบคุณสมบัติของพลาสมิดดีเอ็นเอจาก W21 ก็พบว่าพลาสมิดดีเอ็นเอที่พบมีขนาดประมาณ 11.5 กิโลเบส ซึ่งเป็นขนาดเดียวกับก่อนทรานส์ฟอร์ม (รูปที่ 16) นอกจากนี้ยังพบคุณสมบัติในการเพิ่มจำนวนพลาสมิด ดีเอ็นเออีกด้วย (รูปที่ 17) พลาสมิดดีเอ็นเอลูกผสมนี้ให้ชื่อว่า pCR₂₉ ซึ่งมีคุณสมบัติที่การทดลองนี้ต้องการทุกประการ ดังนั้นคาดได้ว่า W21 ซึ่งเป็นทรานส์ฟอร์มแมนท์ของ pCR₂₉ นี้จะให้แอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ในปริมาณสูง

3.4 สมบัติของ W21

3.4.1 สภาวะที่เหมาะสมในการเจริญ และให้แอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส W21 เจริญได้ดี

W21 เจริญได้ดีบนอาหารแข็ง LB และ LB เสริม PAA 0.02% แต่เจริญได้ช้าลงเล็กน้อยบน LB เสริม PAA 0.02% และ เพนนิซิลิน 200 ไมโครกรัมต่อมล. จากการทดลองพบว่า W21 ที่เจริญบนอาหารที่มี PAA อยู่เท่านั้น จึงจะพบแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส (ไม่ได้แสดงผลการทดลอง) และไม่พบแอกติวิตีของเอนไซม์ ปีควาแลกตาเมส เมื่อทดสอบตามวิธีทดลองข้อ 2.20

รูปที่ 16

ชิ้นส่วน Hind III Bgl II จาก pCR₂₈, Hind III .BamHI จาก pSY 343 และ พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₉

- ช่องที่ 1 ดีเอ็นเอมาตรฐาน
- " 2 ชิ้นดีเอ็นเอ ตัดด้วย Hind III และ Bgl II จาก pCR₂₈
- " 3 ชิ้นดีเอ็นเอ ตัดด้วย Hind III และ BamHI จาก pSy 343 และ ชิ้นดีเอ็นเอจาก Hind III และ Bgl II จาก pCR₂₈ ก่อนทำการเชื่อม
- " 4 ดีเอ็นเอจาก ช่องที่ 3 หลังจากทำการเชื่อมด้วยเอนไซม์ T₄ DNA Ligase
- " 5 พลาสมิดดีเอ็นเอสกัดจาก ทรานส์ฟอร์มแมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์ม ดีเอ็นเอจาก ช่อง 4 คือ pCR₂₉ จาก W21

สำหรับการศึกษาลักษณะดังกล่าวในเชิงปริมาณ (Quantitative) นั้นจะต้องศึกษาผลกระทบจากปัจจัยต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

ก. ผลของอาหารเลี้ยงเชื้อ

จากการปลูก W21 ในอาหาร LB, LB เสริม PAA 0.02% LB เสริม glucose 10 mM และ PAA 0.02% และสุดท้าย LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% (ตารางที่ 5) ในสภาวะเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอที่ $37^{\circ}C$ 2 ชม. พบว่า W21 เจริญได้ดีในอาหารทั้ง 4 ชนิด พบความขุ่นสูงสุด 425 KU หลังจากเจริญไป 15 ชม. จะพบแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสก็ต่อเมื่อเจริญ W21 ใน LB ที่มี PAA 0.02% เสริมอยู่ โดยจะพบแอกติวิตีของเอนไซม์สูงสุด ใน LB เสริม PAA 0.02% $MgCl_2$ 1 mM แต่จะลดลงใน LB เสริม PAA 0.02% และ LB เสริม PAA 0.02% glucose 2 mM ตามลำดับ สำหรับในอาหาร LB นั้นไม่พบแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสเลย (ตารางที่ 5)

จากการทดลองอาจสรุปได้ว่า อาหารที่เหมาะสมในการเจริญ และให้แอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสของ W21 คือ LB เสริม PAA 0.02% และ $MgCl_2$ 1 mM ดังนั้นจะใช้อาหารสูตรนี้ในการปลูก W21 ในการทดลองครั้งต่อ ๆ ไป

ข. ผลของการ Starvation

เซลล์ที่จะนำไปศึกษาผลของการ starvation นั้นจะปลูกในอาหาร LB เสริม PAA 0.02% และ $MgCl_2$ 1 mM จนได้ความขุ่น 45 KU แล้วนำไปเลี้ยงในสภาวะเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอที่ $37^{\circ}C$ 2 ชม. แล้วจึงนำกลับมาเจริญต่อที่ $30^{\circ}C$ จนครบ 15 ชม. จากนั้นจึงนำเซลล์ที่ได้จากเซลล์ที่ปลูกไปทดลองต่อตามปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลของเวลาในการ starvation

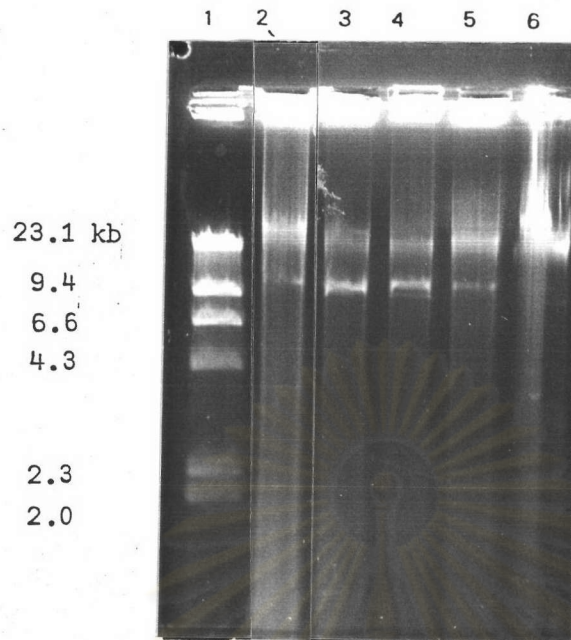
นำเซลล์ที่เตรียมไว้นั้นมากระจายใน starving buffer แล้ว starve ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22 โดยแปรเวลาในการ starve จนถึง 24 ชม. (รูปที่ 18) หลังจากนั้นนำเซลล์มาหาแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส จากผลการทดลองพบว่า หลังจาก starve เซลล์แอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยสังเกตจากความชันของเส้นกราฟจากเซลล์ที่ไม่ starve และเซลล์ที่ผ่านการ starve 3 ชม. จากนั้นแอกติวิตีจะสูงขึ้นอีกเล็กน้อยที่ 4 ชม. และจะคงที่ไปจนถึง 24 ชม. (รูปที่ 17)

ตารางที่ 5 บัลย์ที่เสริมในอาหารซึ่งมีผลต่อแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส จาก W21

ชนิดของอาหาร	ความขุ่นสูงสุดของ เซลล์ (KU)	แอกติวิตีสูงสุดของ PAase (nmole PABA/min/mg protein)
LB	430	0
LB + PAA 0.02%	420	107
LB + PAA 0.02% + glucose 2 mM	425	83
LB + PAA 0.02% + MgCl ₂ 1 mM	425	238

นำ W21 เจริญในอาหารดังตาราง ที่อุณหภูมิ 30 °ซ 2 ชม. เปลี่ยนอุณหภูมิ
การเจริญเป็น 37 °ซ จากนั้นนำกลับมาเจริญที่ 30 °ซ เมื่อถึงการเจริญสูงสุด สีน้าเซลล์
มาหาแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ตามวิธีการทดลองข้อ 2.19

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 17

ปริมาณพลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₉ สกัดจาก W21 ภายหลังจากการเจริญ
ที่ 37°ซ ในเวลาต่างกัน

ช่องที่ 1	ดีเอ็นเอมาตรฐาน
" 2	พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR ₂₉ เมื่อเจริญ W21 30°ซ ตลอด 10 ชม.
" 3	พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR ₂₉ เมื่อเจริญ W21 เพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอ ⁽¹⁾ 4 ชม.
" 4	พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR ₂₉ เมื่อเจริญ W21 เพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอ 2 ชม.
" 5	พลาสมิดดีเอ็นเอ pCR ₂₉ เมื่อเจริญ W21 เพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอ 1 ชม.
" 6	เซลล์เจ้าเรือน <u>E. coli</u> BD817

(1) หลังจากเจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม MgCl₂ 1 mM และ PAA 0.02% ไปเจริญ
ที่ 37° ซึ่งเป็นการเจริญเพื่อเพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอโดยใช้เวลาต่าง ๆ กัน

2. ผลของระยะเวลาการเจริญของเซลล์ที่นำมา starve

ได้ทดลอง starve เซลล์ในระยะ midlog phase ความขุ่น 324 KU late log phase ความขุ่น 425 KU และ stationary phase ความขุ่น 425 KU (ตารางที่ 6) โดยใช้เวลาในการ starve 4 ชม. พบว่าแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลล เพิ่มขึ้น 2 เท่าในเซลล์ทุกระยะ

3. ผลของอัตราส่วน PAA/Pen G ในการ starvation

กระจายเซลล์ใน starving buffer ซึ่งประกอบด้วยฟอสเฟต บัฟเฟอร์ 80 mM pH 7.8, $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% แล้วแปรปรมาณเพนนิซิลินจี (Pen G) เป็น 100 ไมโครกรัมต่อมล., 5 มก.ต่อมล. และ 10 มก.ต่อมล. เมื่อคิดเป็นอัตราส่วน PAA/Pen G เท่ากับ 54/1, 1/1, 0.54/1 M/M ตามลำดับ (ตารางที่ 7)

จากการทดลองพบว่า แอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลล จะเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ดีสำคัญ เมื่ออัตราส่วน ของ PAA/Pen G ลดลง (ตารางที่ 7)

ในการทดลองครั้งต่อ ๆ ไปจะใช้อัตราส่วน PAA/Pen G เท่ากับ 54/1 ในการ starve เซลล์ เพื่อสะดวกในการกำจัดเพนนิซิลินจีออกขณะเตรียม เซลล์เพื่อไปทดสอบแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลล

ค. ผลของเวลาการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ

ปลูก W21 ใน LB เสริม PAA 0.02% และ $MgCl_2$ 1 mM จนได้ ความขุ่น 45 KU จากนั้นนำไปเจริญในสภาวะเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอที่ 37°ซ เป็นเวลา 1, 2 และ 4 ชม. นำกลับมาเจริญที่ 30°ซ ต่อจนถึง 10 ชม. นำเซลล์ทุกคอลเจอร์มา 1 มล. เสร็จจากให้ทุกตัวอย่างมีจำนวนเซลล์เท่ากันแล้วนำไปตรวจสอบปริมาณพลาสมิดดีเอ็นเอตามวิธี ทดลองข้อ 2.14 (รูปที่ 17) พร้อมกันนั้นก็ติดตามการเจริญและแอกติวิตีของเอนไซม์ไปด้วย (รูปที่ 19)

จากผลการทดลองพบว่าทั้งจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอและแอกติวิตีของเอนไซม์เพิ่มขึ้น อย่างมีนัยสำคัญเมื่อเทียบกับเมื่อเลี้ยงเซลล์ในสภาวะไม่เพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอ (รูปที่ 17, 19) แต่แอกติวิตีของเอนไซม์ไม่เพิ่มขึ้นเมื่อเพิ่มเวลาในการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ

จากการประมวลผลของปัจจัยต่าง ๆ จากผลการทดลอง แล้วอาจสรุป ได้ว่า สภาวะที่เหมาะสมที่สุดของการเจริญ และให้แอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลล สูงสุด คือ

ผลการทดลองที่ 6.1 เปรียบเทียบแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ระหว่างเซลล์เจอร์ ที่ไม่ได้ starve และที่ starve 4 ชม. ของ W21

ความขุ่นของเซลล์เจอร์ (KU)	แอกติวิตี PAase (nmole PABA/min/mg. protein)		จำนวนแท่งที่เพิ่มขึ้น
	nonstarve	starve (3)	
305	49	97	1.98
425 (1)	250	524	2.09
425 (2)	261	524	2.00

- (1) ค่าความขุ่นที่เซลล์เจอร์ที่ late log phase
- (2) ค่าความขุ่นที่เซลล์เจอร์เมื่อเข้า stationary phase แล้วเป็นเวลา 3 ชม.
- (3) เวลาที่ starve 4 ชม.

เจริญ W21 ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เขย่าที่ 30°ซ จนได้ความขุ่น 45 KU เปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญเป็น 37°ซ 2 ชม. จากนั้น นำกลีบมาเจริญที่ 30°ซ วัดความขุ่นของเซลล์เจอร์ พร้อมนำไปหาแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสโดยวิธีการทดลองข้อ 2.19 เปรียบเทียบระหว่างเซลล์ที่ผ่านการ starve และไม่ผ่านการ starve ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22

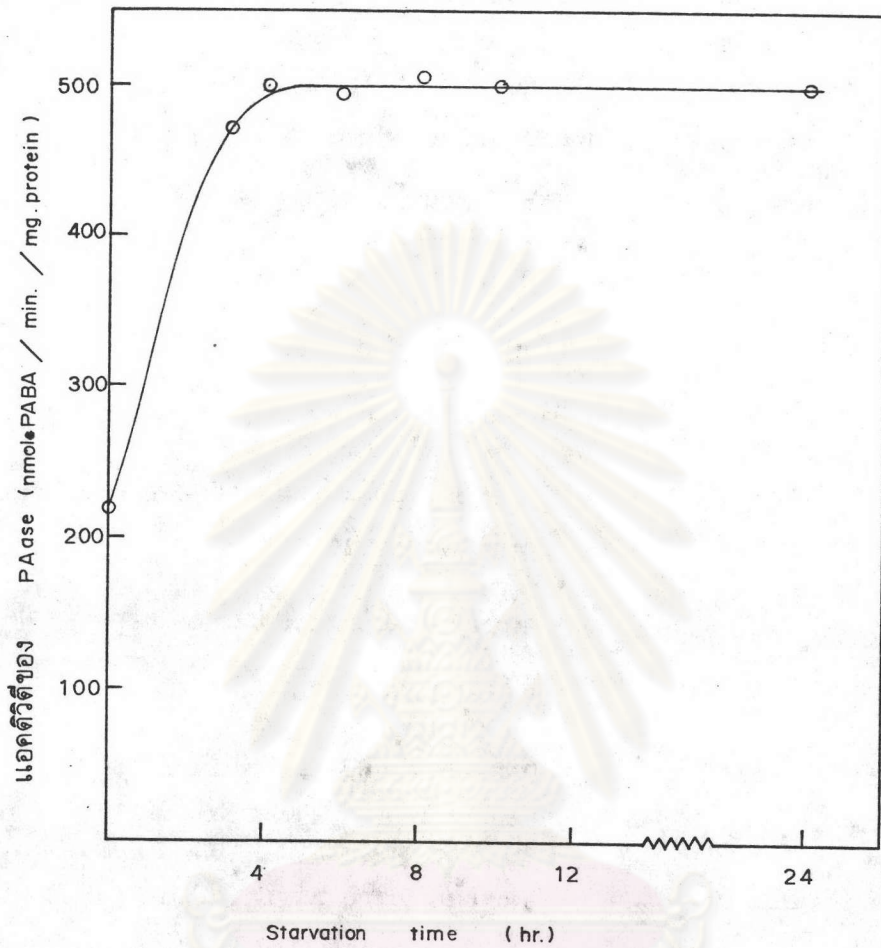

ตารางที่ 7 ผลการแปรอัตราส่วนระหว่าง PAA / Pen G ในการทำ starvation ของ W21

ความขุ่นของคัลเจอร์ (KU)	แอกติวิตี PAase(nmolePABA/min/mg protein)(1)		
	PenG 100µg/ml (3)	PenG 5mg/ml (4)	PenG 10mg/ml (5)
305	97 (3)	108 (4)	110 (5)
425(2)	524	580	607

- (1) เป็นแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยวิธีการทดลองในข้อ 2.19 หลังจากทำการ starve โดยวิธีการทดลองข้อ 2.22 โดยให้ starvation buffer. มี PAA คงที่คือ 0.02% แต่แปรปริมาณ Pen G ใช้เวลา starve 4 ชม.
- (2) ความขุ่นของคัลเจอร์หลังจากเข้า stationary phase แล้ว 3 ชม.
- (3) อัตราส่วน PAA/Pen G = 54/1
- (4) อัตราส่วน PAA/Pen G = 1.08/1
- (5) อัตราส่วน PAA/Pen G = 0.54/1

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

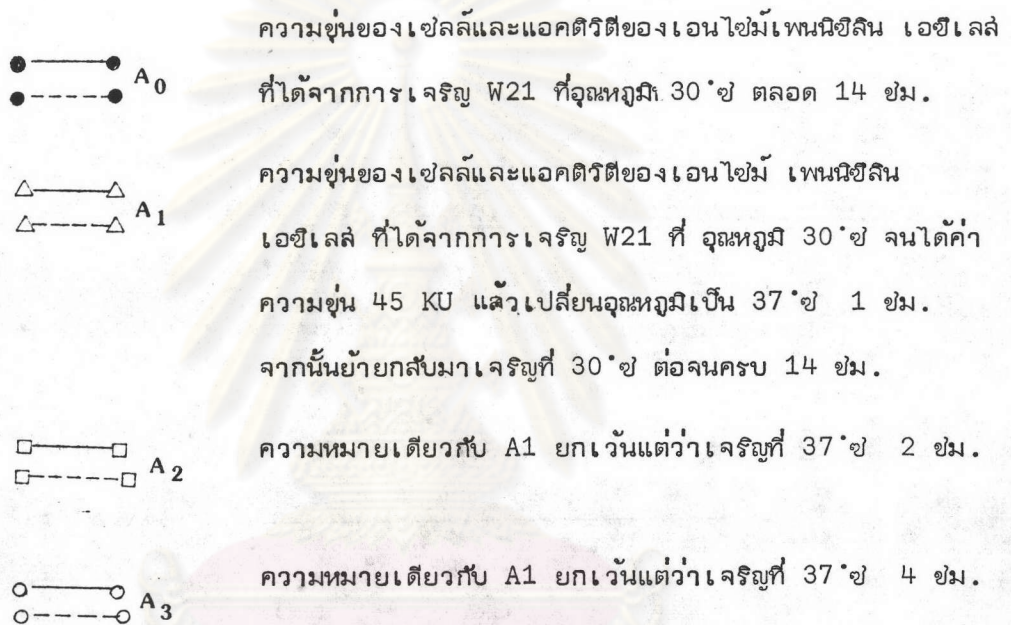

รูปที่ 18 ผลของเวลาที่ใช้ Starve เซลล์ต่อแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของ W21

ภายหลังจากเจริญ W21 จนได้ความขุ่นขนาด 45 KU แล้วนำไปเลี้ยงในสภาวะเพิ่มจำนวน พลาสมิดดีเอ็นเอที่ 37°ซ. 2 ชม. แล้วนำกลับมากะเจียวต่อที่ 30°ซ. จนครบ 15 ชม. แล้วจึงนำมา เซ็นทรัลพิวล์ เพื่อกำจัดเอาอาหารออก กระจายเซลล์ใน starvation buffer ทำ starvation ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22 ยกเว้นที่เวลาต่าง ๆ กัน ก่อนนำมาวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ตามวิธีการทดลองข้อ 2.19

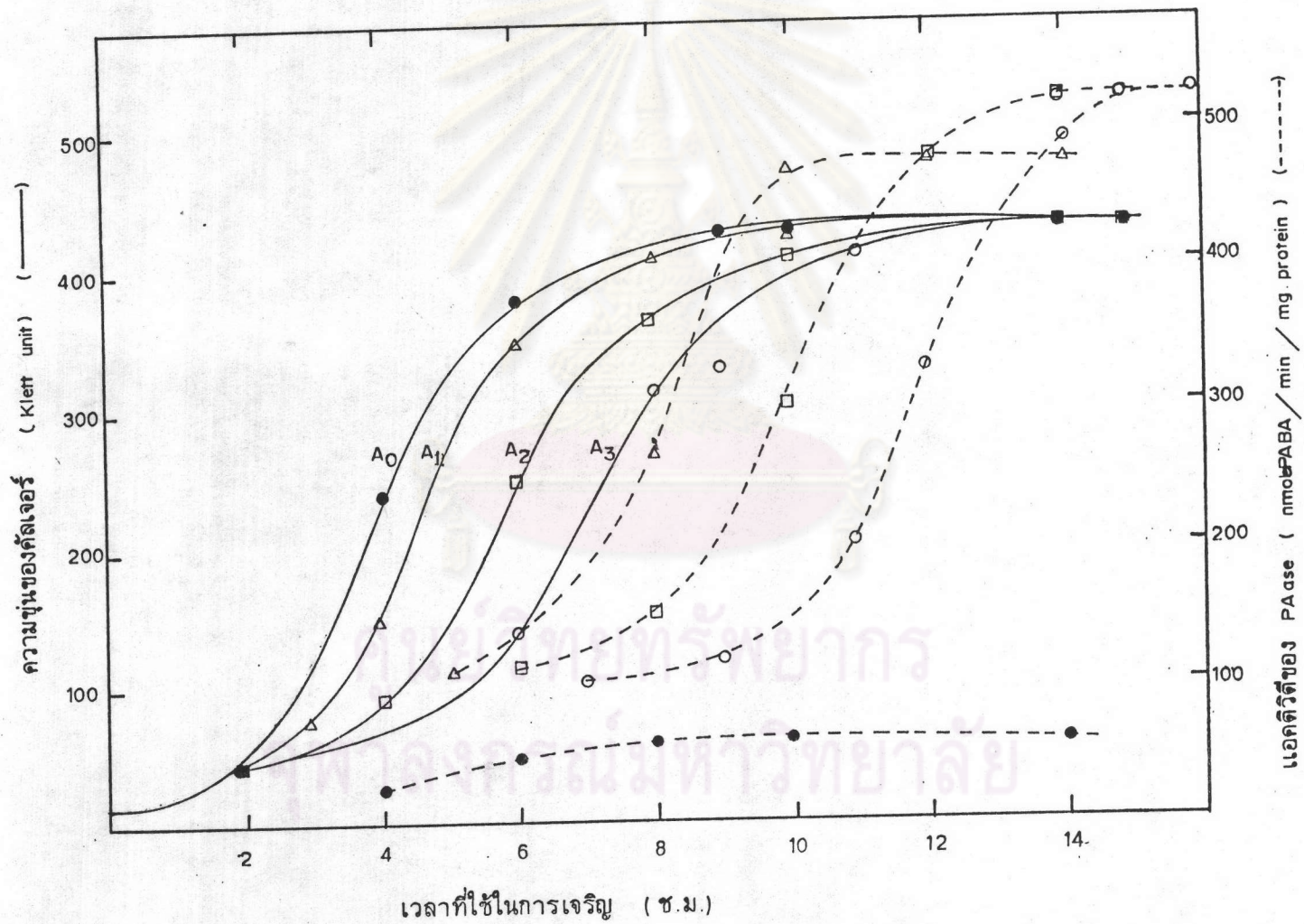
รูปที่ 19 ความสัมพันธ์ระหว่างเวลาที่ไข้ขยายจำนวนชุดของพลาสมิดดีเอ็นเอ กับแอกติวิตีของ เอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของ W21

เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เจริญ เพื่อขยายจำนวนชุดพลาสมิดดีเอ็นเอ นำเซลล์ที่ได้ทำ starvation ตามวิธีการ ทดลองข้อ 2.22 แล้ววัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสตามวิธีการทดลองข้อ 2.19

ศูนย์วิทยพัชกร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปลูกเซลล์ในอาหาร LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% ที่ 30 °C จนได้ความขุ่น 45 KU แล้ว จึงเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอโดยการเปลี่ยนการเจริญไปที่อุณหภูมิ 37 °C 2 ชม. แล้วนำกลับมาเจริญที่ 30 °C ต่อจนครบ 12 ถึง 15 ชม. จะได้ความขุ่นสูงสุดประมาณ 425 KU จากนั้นนำเซลล์ไป starve ใน starving buffer ซึ่งประกอบด้วยฟอสเฟตบัฟเฟอร์ 80 mM pH 7.8 เสริมด้วย $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเพนนิซิลิน 100 ไมโครกรัมต่อมล. ใช้เวลา starve 4 ชม.

ดังนั้นในการทดลองครั้งต่อ ๆ ไป จะใช้สภาวะดังกล่าวเจริญเซลล์ เพื่อศึกษาคุณสมบัติอื่น ๆ ต่อไป

3.4.2 รูปแบบการเจริญ และแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส

เจริญ W21 ในอาหารและสภาวะที่เหมาะสมดังกล่าวเทียบกับสภาวะไม่เพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ พร้อมกันนั้น ได้ติดตามการเจริญ และแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส (รูปที่ 20) ในทั้งสองสภาวะ พบว่ามีความขุ่นสูงสุดเท่ากันคือ 425 KU แต่ระยะเวลาในการเข้า stationary phase ของ W21 ในสภาวะไม่เพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอจะเร็วกว่า เมื่อเพิ่มพลาสมิดดีเอ็นเอประมาณ 3 ชม. (รูปที่ 20)

แต่สำหรับเซลล์เจอร์ที่ไม่มีเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอจะพบ แอกติวิตีของ เอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส สูงสุดประมาณ 75 nmole PABA/min/mg protein หลังจากเจริญจนถึง 8 ถึง 14 ชม. หลังจากนั้นแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสก็ลดลงอย่างต่อเนื่องเช่นกัน

3.4.3 การปรับสภาวะการเจริญของ W21 เพื่อเพิ่มแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส

หลักการทดลองก็คือ แปรความขุ่นของเซลล์ ก่อนเพิ่มจำนวนพลาสมิดเป็น 45, 80 และ 120 KU และอีกประการหนึ่งคือการชักนำให้เกิด stationary phase ขึ้นในเซลล์เจอร์โดยการนำเซลล์ที่ได้หลังจากเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอมาทำให้ ชัมขุ่นขึ้น จนมีความขุ่นประมาณ 350 ถึง 450 KU (ตารางที่ 8) โดยกำจัดอาหารเก่าออกให้หมด แล้วใส่อาหารใหม่ ลูตรเติมลงไปให้ได้ความขุ่นที่ต้องการ นำไปเจริญต่อที่ 30 °C

พบว่าความขุ่นสูงสุด ของทั้งสามตัวอย่างมีค่าใกล้เคียงกันคือประมาณ 600 KU และพบแอกติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส สูงสุด เมื่อใช้ความขุ่นของเซลล์เจอร์ก่อนเพิ่มจำนวนพลาสมิด

รูปที่ 20 รูปแบบความสัมพันธ์ของความชื้นของเซลล์ และแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของ W21

เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เขย่าใน สภาวะที่ระบุไว้ และวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยวิธีการทดลอง ข้อ 2.19 หลังจากทำ starvation ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22 เป็นเวลา 4 ชม.

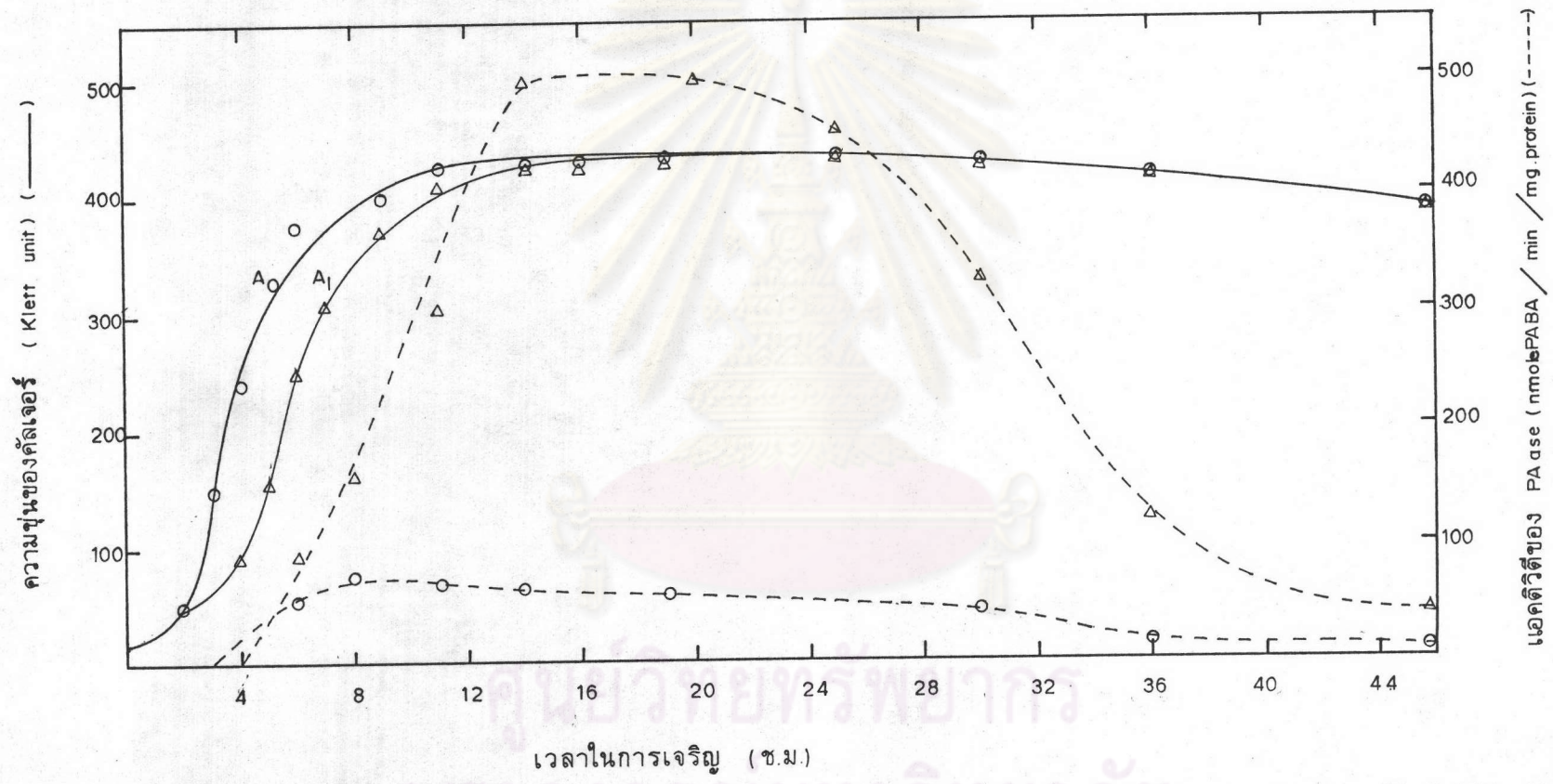
○——○ A_0 ความชื้นของเซลล์และแอกติวิตีของเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลส ที่ได้จาก

○-----○ A_0 ศัลเจอร์ที่เจริญ 30 ชม. ตลอด

△——△ A_1 เจริญเซลล์ที่ 30 ชม. จนได้ความชื้น 45 KU จากนั้นเปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญ

△-----△ A_1 เป็น 37 ชม. 2 ชม. ย้ายกลับมาเจริญที่ 30 ชม. วัดความชื้นพร้อมวัดแอกติวิตี ของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ควบคู่ไปด้วย

ศูนย์วิทยพัชยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 8 การปรับสภาวะการเจริญของ W21 เพื่อการเพิ่มแอกติวิตีของเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลส

ความขุ่นของเซลล์ ⁽¹⁾ ก่อนขยายจำนวนชุด (KU)	ความขุ่นของเซลล์ ⁽²⁾ หลังขยายจำนวนชุด (KU)	ความขุ่นสูงสุดของ เซลล์ (KU) ⁽³⁾	แอกติวิตี PAase ⁽⁴⁾ ที่ความขุ่นสูงสุด
45	435	600	550
80	385	605	539
120	400	600	429

- (1) เป็นความขุ่นของเซลล์ที่เจริญในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1mM และ PAA 0.02% จนได้ KU เท่าที่ระบุไว้
- (2) นำความขุ่นหลังจากนำไปขยายจำนวนชุดพลาสมิดดีเอ็นเอที่ 37 °ซ แล้ว 2 ชม. มาปรับให้จำนวนเซลล์เริ่มต้นเท่า ๆ กัน โดยนำเซลล์มากระจายในอาหารสูตรเดิม แล้วเขย่าที่ 30 °ซ
- (3) หลังจากเจริญเซลล์จาก (2) ที่ 30 °ซ 7 ชม.
- (4) เป็นแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ที่วัดได้จากความขุ่นของ (3) มีหน่วยเป็น (nmole PABA / min / mg . protein)

ดีเอ็นเอ 45 KU และจะลดลงเมื่อใช้ความเข้มข้นของเซลล์เจอร์ ก่อนเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอเพิ่มขึ้น (ตารางที่ 8)

3.5 การเลือกสายพันธุ์ที่มีความสามารถในการเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ เพิ่มขึ้นโดยวิธี sibling selection

ได้นำ W21 มาทำ sibling selection ตามวิธีการทดลองข้อ 2.17 โดยใช้ เพนนิซิลิน 5 มก./มล. แล้วนำเซลล์เจอร์ที่ได้เลือกบนอาหารแข็ง LB เสริม PAA 0.02% $MgCl_2$ 1 mM และ เพนนิซิลิน 200, 300 และ 500 ไมโครกรัมต่อมล. ปรากฏว่าพบมิวแทนท์บนอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 200 ไมโครกรัมต่อมล. จำนวน 325 โคโลนี จากนั้นทำการลุ่ม 30 โคโลนี มาทดสอบ แอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสโดยดูวงใสที่เกิดกับ S. marcescens ปรากฏว่าพบมิวแทนท์ที่ให้แอคติวิตีสูงสุด 1 โคโลนี ให้ชื่อว่า X25

เมื่อนำ X25 มาศึกษารูปแบบการเจริญ และแอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส ในสภาวะเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ 2 ชม. เทียบกับ ไม่เพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอ (รูปที่ 21) พบว่า ในทั้งสองสภาวะ X25 มีความเข้มข้นสูงสุดเท่ากันคือ 425 KU และได้พบแอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส ประมาณ 800 nmole PABA/min./mg. protein และ 81 nmole PABA/min./mg. protein ตามลำดับ

ได้นำ X25 มาทำการทดลอง sibling selection ซ้ำอีกครั้งหนึ่งโดยใช้ เพนนิซิลิน 10 มก./มล. แล้วเลือกบน LB เสริม PAA 0.02%, $MgCl_2$ 1 mM และ เพนนิซิลิน 200, 300, 400 และ 500 ไมโครกรัมต่อมล. จากการทดลองพบมิวแทนท์บนอาหารที่เจริญ เพนนิซิลิน 200 ไมโครกรัมต่อมล. จำนวนมาก จนไม่สามารถนับได้ และพบมิวแทนท์ 35 โคโลนีบนอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. แต่ไม่พบมิวแทนท์เลยบนอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 400 และ 500 ไมโครกรัมต่อมล.

ต่อมาได้นำมิวแทนท์ทั้ง 35 โคโลนีไปทดสอบแอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส ก็ปรากฏว่าพบมิวแทนท์ที่น่าสนใจ 1 ตัวให้ชื่อว่า Y324 เมื่อนำ Y324 เจริญในอาหารและสภาวะที่เหมาะสม พบว่าได้ความเข้มข้นสูงสุด 425 KU และแอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลส สูงสุด 1111 nmole PABA/min/mg protein (ตารางที่ 9)

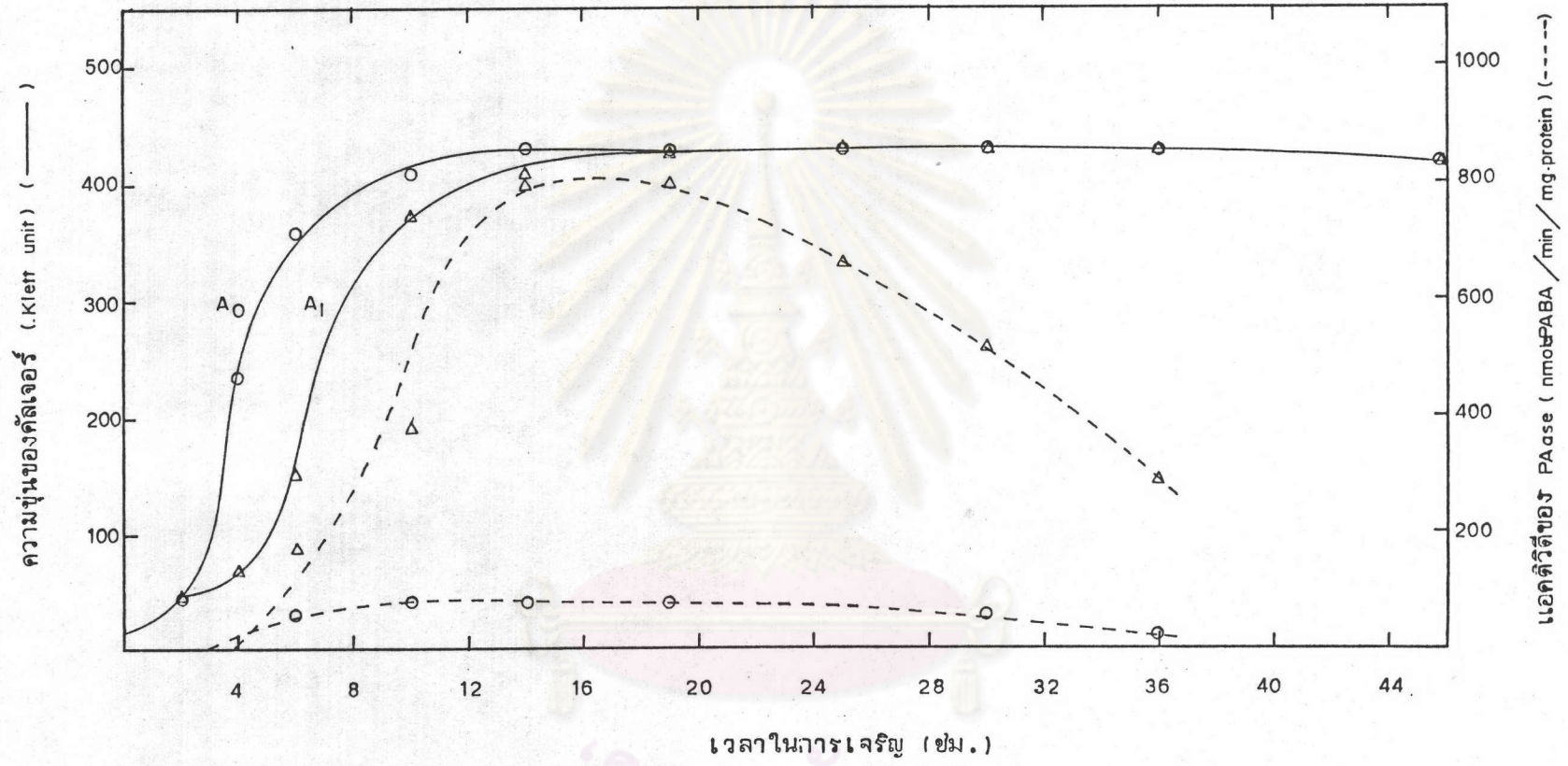
รูปที่ 21 รูปแบบความสัมพันธ์ของความขุ่นของเซลล์ และแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ของ X_{25}

เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เขย่า
ในสภาวะที่ระบุไว้ และวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส โดยวิธีการ
ทดลองข้อ 2.19 หลังจากทำ starvation ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22
เป็นเวลา 4 ชม.

○—○ A_0 ความขุ่นของเซลล์ และแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส
○- - - ○ A_0 ที่ได้จากเซลล์เจริญที่เจริญ 30' ชั้ ตลอด

△—△ A_1 เจริญเซลล์ที่ 30' ชั้ จนได้ความขุ่น 45 KU จากนั้นเปลี่ยนอุณหภูมิ
การเจริญเป็น 37' ชั้ 2 ชม. ย้ายกลับมาเจริญที่ 30' ชั้ วัดความขุ่น
พร้อมวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ควบคู่ไปด้วย

ศูนย์วิทยพัทพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

3.6 เปรียบเทียบสมบัติของ VU1/9, W21, X25 และ Y325

ก. เปรียบเทียบการเจริญและวงใสจากการทดสอบแอคติวิตี เพนนิซิลิน เอซีเอส ด้วยวิธี Microbiological test

กริด แบคทีเรียทั้ง 4 สายพันธุ์บนอาหารแข็ง LB เสริม PAA 0.02%, $MgCl_2$ 1 mM และเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. โดยมี E. coli ATCC 11105 และ E. coli BD817 เป็นตัวเปรียบเทียบ จากการทดลองพบว่า Y324 เจริญได้ดี ส่วน VU1/9, W21 และ X25 เจริญได้น้อยมาก แต่ E. coli BD817 และ E. coli ATCC 11105 ไม่พบการเจริญบนอาหารดังกล่าว (รูปที่ 22) และเมื่อราดทับด้วย s.marcessenc เสริมด้วยเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. พบว่า วงใสจาก Y324 มีขนาดใหญ่มากเมื่อเทียบกับวงใสที่ได้จากสายพันธุ์อื่น (รูปที่ 22) และไม่พบวงใสกับ E. coli BD817 และ ATCC 11105

ข. ความสามารถในการเจริญ และ doubling time ในอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. ปริมาณต่าง ๆ

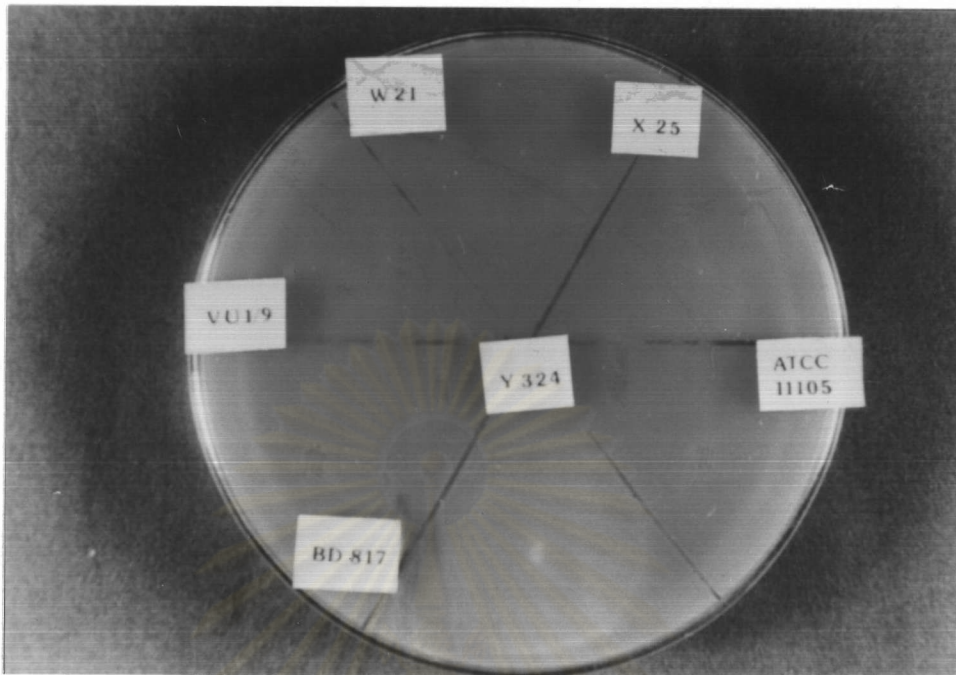
ได้ทดลองเจริญ W21: ในอาหารเสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. (รูปที่ 23) X25 ใน อาหารเสริมเพนนิซิลิน 300 และ 500 ไมโครกรัมต่อมล. (รูปที่ 24) และ Y324 ในอาหารเสริมเพนนิซิลิน 300, 300 และ 500 ไมโครกรัมต่อมล. (รูปที่ 25) พบปรากฏการณ์ดังนี้

(i). doubling time ของ W21 และ X25 ในอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. ปริมาณดังกล่าวจะช้าลง เมื่อเทียบกับ doubling time ในอาหารที่ไม่เสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. และจะพบปรากฏการณ์เช่นเดียวกันนี้กับ Y324 เมื่อเจริญในอาหารที่เสริมเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. (ตารางที่ 9)

(ii). ในเซลล์เจอร์ที่มีปริมาณเพนนิซิลิน 300 ไมโครกรัมต่อมล. สูงขึ้น การเจริญและแอคติวิตีสูงสุดของเพนนิซิลิน เอซีเอส ของแต่ละสายพันธุ์จะยิ่งลดต่ำลง ตามลำดับ (ตารางที่ 9)

ค. สภาวะการเจริญสูงสุดในการเพิ่ม แอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเอส

ในการทดลองนี้จะใช้หลักการเดียวกับการทดลองในข้อ 3.4.3 แต่จะให้ความเข้มข้นเซลล์เจอร์เมื่อเริ่มต้นเพิ่มจำนวนพลาสมิดดีเอ็นเอเพียงค่าเดียวคือ 45KU

รูปที่ 22 เปรียบเทียบแอกติวิตีของเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลสของสายพันธุ์ต่าง ๆ โดยทำการทดลองตามวิธีทดลองข้อ 2.18 ยกเว้นแต่ว่าเพิ่มปริมาณ เพนนิซิลินลงในอาหารที่ใช้เจริญเซลล์เป็น 300 ไมโครกรัมต่อมล. และปริมาณของเพนนิซิลินที่ใช้เทรตัทับคือ 10 มก.ต่อมล.

BD 817 คือ เซลล์เจ้าเรือน

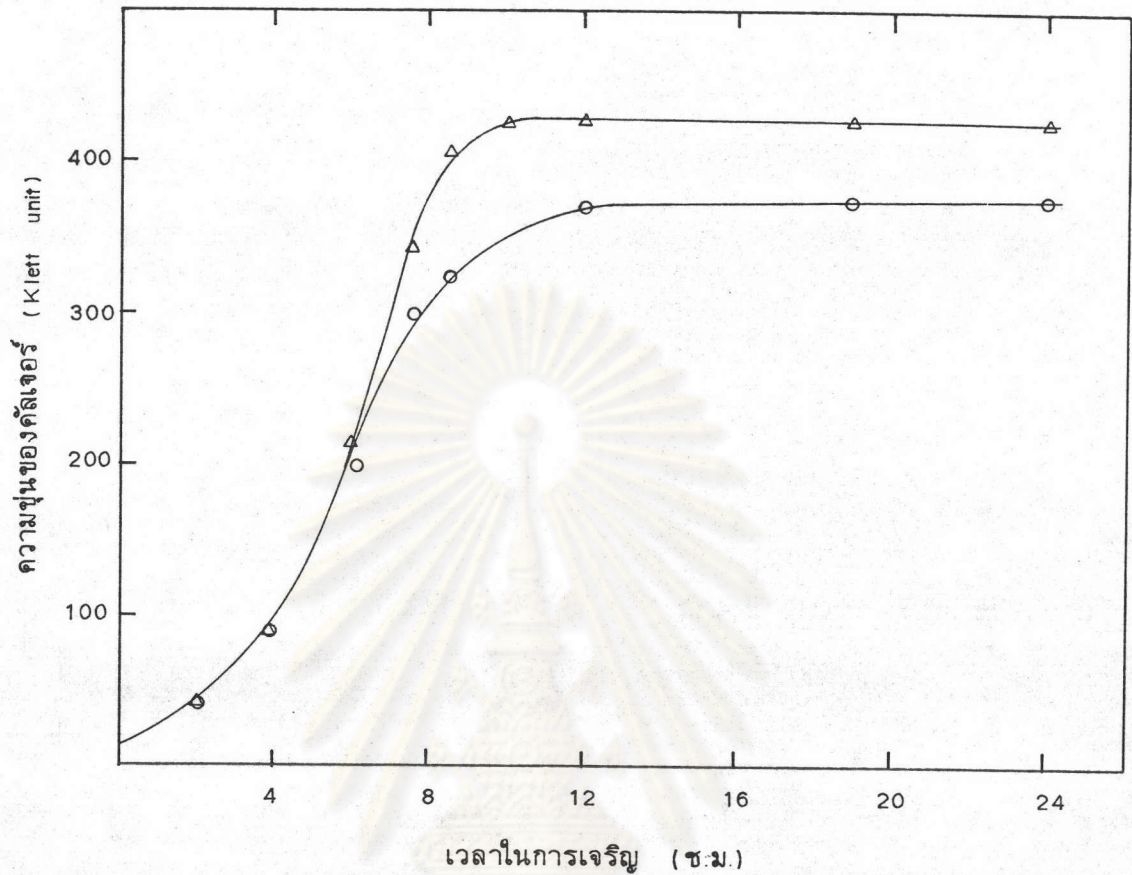
ATCC 11105 คือ แบคทีเรียสายพันธุ์ต้นแบบที่สร้างเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลส

VU 1/9 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์ม์มพลาสมิท ดีเอ็นเอที่ถูกย่อยด้วย S1 nuclease คือ pCR₂₈

W21 คือ ทรานส์ฟอร์แมนท์ ที่ได้จากการทรานส์ฟอร์ม์ม พลาสมิทดีเอ็นเอ ที่ปรับปรุงจาก pCR₂₈

X25 คือ สิวแตนท์ ที่ได้จากการทำ sibling selection ของ W21

Y324 คือ สิวแตนท์ ที่ได้จากการทำ sibling selection ของ X25

รูปที่ 23 รูปแบบความสัมพันธ์ของความขุ่นของเซลล์เมื่อเจริญในอาหารที่เสริมเพนนิซิลินจี ปริมาณต่าง ๆ ของ W21

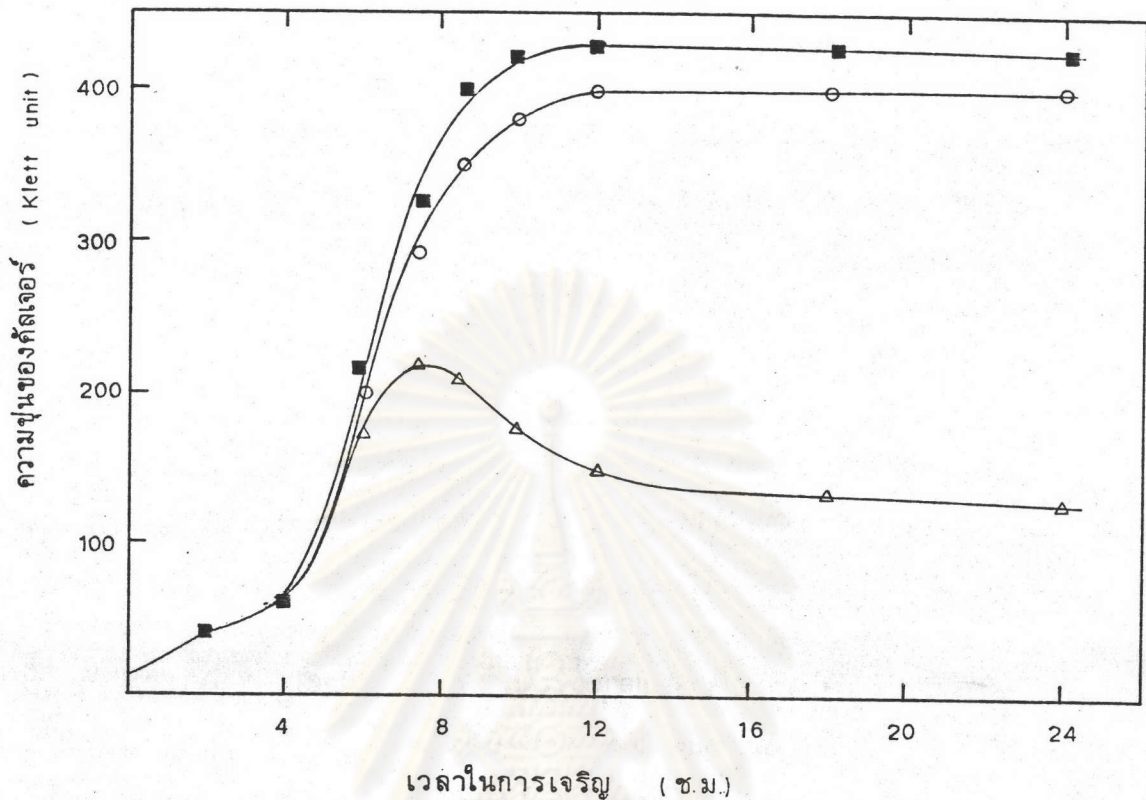
เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เขย่า 125 รอบต่อนาทีที่ $30^{\circ}C$ จนได้ความขุ่นเท่ากับ 45 KU จากนั้นเปลี่ยนอุณหภูมิ การเจริญเป็น $37^{\circ}C$ 2 ชม. แล้วนำกลับมาเจริญที่ $30^{\circ}C$

Δ—Δ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02%

○—○ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02%

และเสริมเพนนิซิลินจี 200 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิ

การเจริญจาก $37^{\circ}C$. เป็น $30^{\circ}C$. แล้ว 30 นาที

รูปที่ 24 รูปแบบความสัมพันธ์ของความขุ่นของเซลล์เมื่อเจริญในอาหารที่เสริมเพนนิซิลินส์ ปริมาณต่าง ๆ ของ X25

เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% เขย่า 125 รอบต่อนาทีที่ 30°ซ จนได้ความขุ่นเท่ากับ 45 KU เปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญเป็น 37°ซ 2 ชม. แล้วนำกลับมาเจริญที่ 30°ซ

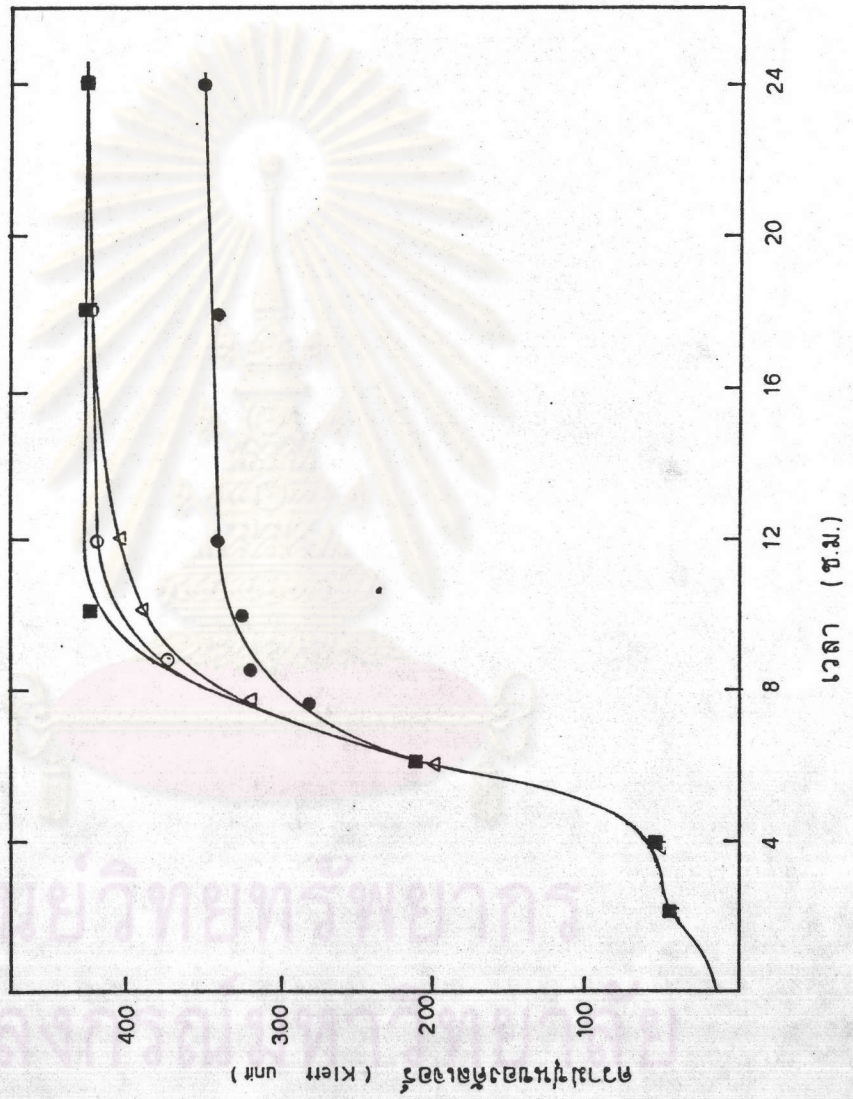
- — ■ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02%
- — ○ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเสริมเพนนิซิลินส์ 200 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญจาก 37°ซ. เป็น 30°ซ. แล้ว 30 นาที
- △ — △ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเสริมเพนนิซิลินส์ 500 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิการเจริญจาก 37°ซ. เป็น 30°ซ. แล้ว 30 นาที

รูปที่ 25. รูปแบบความสัมพันธ์ของความขุ่นของเซลล์ เมื่อเจริญในอาหารที่เสริมเพนนิซิลินส์ ปริมาณต่าง ๆ ของ Y324

เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02%
 เขย่า 125 รอบต่อนาที ที่ 30°ซ จนได้ความขุ่นเท่ากับ 45 KU จากนั้นเปลี่ยน
 อุณหภูมิการเจริญเป็น 37°ซ 2 ชม. แล้วนำกลับมาเจริญที่ 30°ซ

- เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02%
- เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเสริม
 เพนนิซิลินส์ 200 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิ การเจริญจาก
 37°ซ เป็น 30°ซ แล้ว 30 นาที
- △—△ เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเสริม
 เพนนิซิลินส์ 300 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิ การเจริญจาก
 37° เป็น 30°ซ แล้ว 30 นาที
- เจริญเซลล์ในอาหารอุดม LB เสริม $MgCl_2$ 1 mM, PAA 0.02% และเสริม
 เพนนิซิลินส์ 500 ไมโครกรัมต่อมล. หลังจากเปลี่ยนอุณหภูมิ การเจริญจาก 37°ซ.
 เป็น 30°ซ แล้ว 30 นาที

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยุทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 9 แสดง Doubling time และแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส เมื่อเจริญ W21, X25 และ Y324 ในอาหาร⁽¹⁾ ที่เสริมเพนนิซิลินส์ ปริมาณต่าง ๆ

สายพันธุ์	ปริมาณ Pen G ⁽²⁾ ($\mu\text{g/ml}$)	Doubling time (min.)	แอกติวิตี PAase ที่ 15 ชม. ⁽³⁾ (nmol PABA/min/mg protein)
W21	0	105	476
	200	132	426
X25	0	105	800
	200	120	748
	500	(?)	121
Y324	0	105	1111
	200	105	1094
	300	105	924
	500	144	786

(1) อาหารที่ใช้เจริญคือ LB เสริม MgCl_2 1 mM และ PAA 0.02%

(2) เติมเพนนิซิลินส์หลังจาก เจริญเซลล์ที่ 37°C แล้ว 2 ชม. แล้วเปลี่ยนมาเจริญที่ 30°C 30 นาที

(3) ทำ starvation ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22 เป็นเวลา 4 ชม.

(?) ไม่สามารถหาค่าได้

ตารางที่ 10 สภาวะการเจริญของ W21, X25 และ Y324 เพื่อเพิ่มเอนไซม์แอกติวิตีของ
เพนนิซิลิน เอซีเลส

สายพันธุ์	ความขุ่นของ เซลล์ (KU) ⁽¹⁾	ความขุ่นหลังขยาย จำนวนชุด (KU) ⁽²⁾	ความขุ่นที่ให้ PAase สูงสุด (KU) ⁽³⁾	แอกติวิตีสูงสุด ⁽⁴⁾ ของ PAase (nmole PABA/min/ mg. Protein)
W21	45	435	600	550
X25	45	340	600	747
Y324	45	330	600	907

- (1) เป็นความขุ่นของเซลล์ที่เจริญใน LB ที่เสริม $MgCl_2$ 1 mM และ PAA 0.02% จนได้ KU เท่าที่ระบุไว้
- (2) นำความขุ่นหลังจากนำไปขยายจำนวนชุดพลาสมิดดีเอ็นเอที่ 37 °ซ แล้ว 2 ชม. มาปรับให้จำนวนเซลล์เริ่มต้นเท่า ๆ กัน โดยนำเซลล์มากระจายในอาหารสูตรเดิม แล้วเขย่าที่ 30 °ซ
- (3) หลังจากเจริญเซลล์จาก (2) ที่ 30 °ซ 7 ชม.
- (4) เป็นแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส ที่วัดได้จากความขุ่นของ (3)

ตารางที่ 11 เปรียบเทียบจำนวนเท่า ของแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส จาก แหล่งต่าง ๆ

สายพันธุ์	ความขุ่นสูงสุด ของคัลเจอร์ (KU)	แอกติวิตีสูงสุด ของ PAase (nmole PABA/min/ mg. protein)	จำนวนเท่า เทียบสัมพันธ์ กับ <u>E.coli</u> ATCC 11105
<u>E.coli</u> ATCC 11105 ⁽¹⁾	435	23	1
W21 ⁽²⁾	425	500	21
X25 ⁽²⁾	425	810	35
Y324 ⁽²⁾	425	1111	48

เมื่อเจริญสายพันธุ์ต่าง ๆ ในอาหารอุดม LB เสริม PAA 0.02% และ MgCl₂ 1 mM

(1) เจริญที่ 30°ซ. ตลอด 11 ชม.

(2) เจริญที่ 30°ซ. จนได้ความขุ่น 45 KU แล้วเปลี่ยนอุณหภูมิการเลี้ยง เป็น 37°ซ. 2 ชม. แล้วกลับมาเจริญต่อที่ 30°ซ. จนครบ 15 ชม.

จากนั้นนำไปทำ starvation ตามวิธีการทดลองข้อ 2.22 เป็นเวลา 4 ชม. แล้ว จึงนำมาวัดแอกติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสตามวิธีการทดลองข้อ 2.19

จากการทดลองพบว่าทั้งสามสายพันธุ์มีความขุ่นสูงสุดเท่ากันคือ 600 KU แต่ แอคติวิตีสูงสุดของเอนไซม์ เพนนิซิลินเอซีเลส ต่างกัน (ตารางที่ 10) กล่าวคือ Y324 ให้แอคติวิตีของเพนนิซิลิน เอซีเลสสูงสุด 907 nmole PABA/min/mg protein รองลงมา คือ X25 747 nmol PABA/min/mg protein และสุดท้ายคือ W21 550 nmole PABA/min/mg protein (ตารางที่ 10)

ดังนั้นจากการประมวลผลความสามารถในการเจริญ และแอคติวิตีของเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลส จากสายพันธุ์ต่าง ๆ 6 สายพันธุ์ คือ E.coli ATCC 11105, W21, X25 และ Y324 (ตารางที่ 11) พบว่า Y324 เป็นสายพันธุ์ที่มีการเจริญ และให้แอคติวิตีของเอนไซม์ เพนนิซิลิน เอซีเลสได้ดีที่สุด

เมื่อได้ทดสอบความเสถียรในการผลิตเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส และ ความเสถียรของพลาสมิดดีเอ็นเอ pCR₂₉ จากสายพันธุ์ W21 พบว่า หลังจากถ่ายเชื้อ (subculture) W21 ไป 20 ครั้ง ยังคงพบแอคติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลสในปริมาณไม่เปลี่ยนแปลง และ พลาสมิดดีเอ็นเอก็ยังคงมีขนาดเท่าเดิม สำหรับ X25 และ Y324 ได้ทำการถ่ายเชื้อไป 6 และ 4 ครั้งตามลำดับ ก็ยังไม่พบความเปลี่ยนแปลงทั้งแอคติวิตีของเอนไซม์เพนนิซิลิน เอซีเลส และ ขนาดของพลาสมิดดีเอ็นเอ เช่นกัน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย